

308459

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2.

చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 19 వ తేది సోమవారము

No. 16

సంపుటము. ౨

రాక్షస నామ సంవత్సర అధిక వైశాఖ మాస శుద్ధ పంచమి

సంచిక ౧౬

Bhide & Sons, Sangli (Bombay Presidency)
Manufacturers of Improved
Ground Nut Decorticator or opener.
వేరుశనగలను బలుచు

నూతనాభివృద్ధినొందినయంత్రము

వేరుశనగకాయలను పగులగొట్టి లోపలిపప్పును
నలగకుండ తీయటకు యంత్రము నిర్మింపబడినది.

గుంతకల్లు, గుల్లి, కడప, ఆవోని, హిందూ
పురము, సేలం, ప్రొద్దుటూరు, యర్రగూట్ల, కదిరి,
కొండాపురము, మొదలగు చోట్ల ఈయంత్రములు
ఉపయోగములో నున్నవి.

చక్కగా పనిచేయకలిగినది. ధరలు చౌక.
సచిత్ర ధరలపట్టిక కోరివారికి పంపబడును.

భైడే అందు సన్ను,

సాంగ్లి - బొంబాయి రాజధాని.

మాయొక్క-జగమెరిగినమందులు

మావల్లెత్తిరుడై జిస్టిఫైంగునరో.

ఫాస్ఫేట్సు :— మొదలవనకును నరములకును
బలము గలిగించు మంచిమందు. ధాతుపుష్టినిచ్చి
బలపరుచును. వెల రు. 2-0-0

సేకింగు పోస్ఫేట్ ప్రజ్యేకము.

మాయొక్క హాయిరుడై.

కొన్ని నిమిషములలో శెల్లని పెట్టుకలను
కల్లని నలుపుగా మార్చి ముసలివానిని యువకునిగా
చేయును. మార్కెట్టులో దొరుక గల వాటిలో
ప్రశస్తతమునది. వెల రు. 10-0

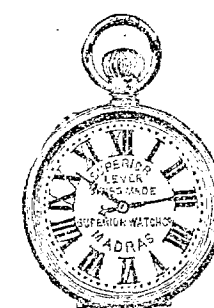
శ్రీ క్రిష్ణ బ్రదర్స్.

కవిజ్ఞు ద్రగ్గిష్ణు & ఆస్తికజ్ఞు.

828 తిరువెట్టివీధి, మద్రాసు.

సుపీరియరు లివరుజ్వామయల్స్ వాచ్.

గొలుసుతో సహా ధర రు 30-0. పోస్టేజీ 0-5 0.
ఈనకి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

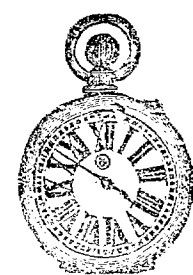

ఈగడియారము దేయమీద మా
కంపెనీ చేరు ఎక్స్లెంట్ గానో ముగింప
బడి యుండును. ఇది చూచుటకంటె మై
తే ఫీగమును, దీని ప్రభావ అరు గ్లాసు
జోమునుగలిగి కేయరటుపహుంతు దగి
యుండును. తెల్లెముతా లోభాగమున
గ్యారంటీ వీటి అతిశయించుండును.
సీమనుండి మాత్ర తయారుచేయబడి
నది. కాన నెవరయొద్దనుజిక్కదు.
ఒకవికృతమును తీయుచురకు తలంపుతో తిక్కరకు నెలసంచి
మి. కచాల కాలము పనిచేయునట్టి, కన్నులు ధరింప గడి
యార మిదియొకటియేయని యువధనము దెలియను. ఇది
కాక నెక గడియారములు ఖర్చు యొగ్గవౌట ప్రయోజనం
యన్నది. ఒకటి తెచ్చించి చూడుడు.

సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ,

పోస్టువాచ్స్ నెం 167, మద్రాసు.

రాక్షస నామ సంవత్సర బహుమతి

యితరకు నెక్కువ నెల కన్ను మిండిన
యీతేతిగడియారమును యీ సంవత్సర
బహుమతికై ధనాసాంకములోని గొను
నానికి రు 1-12-0 లకు నిచ్చబడును. త్వర
చేయును మి. పి. ఖమ్మలు శేఖ.

రావ్ కోట్ లీవరు

జ్యూ వెల్లు గజే. హారుము

గ్యారంటీ 5 సం॥ లు ఇవ్వ
బడును. గొలుసుతో ధర 2-4-0. ఇది
మొదలుపరి కుపయోగమొంది. ఈ
దు ప్రకృతిను అద్దమునలది. ఇత
ముల ప్రతిరోడ్లకులకు కేంపులు
చెక్కియొందును. ఇదేమి ఈలాటి
గడియారము ఇంకె తిక్కరకునకు
దొరకును. దీనికి సమయముని ఇంకొ
కటికదు.

ఎం. యం. స్వామి అందుకింపెడి,

44 సంబలయ్యవీధి, మద్రాసు.

హాని లేదు. నిశ్చయము. గొలుసుకిలిగ తీసును.

అన్ని విధములకు కువ్వ వ్యాధులు, మూలకాయలు, శుభా
రిణములు, పుండ్లుమున్నగునవి యన్ని యు 4 వారములలోనే
కుదిరిపోవును. వారముకోజులకు సుపమమందు వెల రు 5-0-0
కంకుకోజులకు సరిపడుచున్న ఈ చిత్తుగ పరీక్షనిమిత్తము
పంపబడును వలయువా రింబుల ప్రాయశ్చలెను.

డాక్టరు ప్రమాకాంత హాజరి, బ్రహ్మపెరులిస్టు,
164/1 మాణికోలాస్ట్రీటు, (బేదన్ స్కేయిరు) కలకత్తా.

Dr. Umakanta Hazari Blood Specialist
164-1 Manicktola Street. (Beadon Square), CALCUTTA.

కావలెను.

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతీకామగ్రామ గ్రామ
మునందు ఆంధ్రపత్రిక వడుమున నిజమైన
కావ సి యున్నది కావున బాధివారి దివ్యాత్ము
లను ఖానెల 20 న తేదీలోపుగా కత్తెకా కార్య
స్థానమునకు పంప వేడుచున్నాము.

కత్తికాధపతి.

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదినందిక!

జిజ్ఞ

సంవత్సరాదినందిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదినందిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసందికయందు
విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్య సేవ, ప్రాచీనతీధి, దేశ
చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ఫీరారాధన,
మహమ్మద, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర
మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమునలే ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క నిపుడు లోకము
సంతోషము కలవరపరచుచున్న మహాసాగ్రామచరిత్రము సముత మిగ్రిందివిషయములతో
ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల
చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు పరోక్ష కారణములు; 3 యుద్ధ
పూర్వాములు, వాటిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబల
ము వాటిపటములు; 5 దుర్గగుల్మ నిర్మాణము వాటిపటములు; 6 నానా రాజ్యముల సైన్యము
ల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8
యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయ
ములను వెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్ర ప్రచురణములంద పూర్వ
ముగ నుండగలదు. పెద్దయోక్కతియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సం
వత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి
రంగులపటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	„	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిమాసముల చందాదారులకు	„	1	0	0
ఇతరులకు	„	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలుచేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును)
దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యా శా భంగము కలుగ నచ్చును.

దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాలము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తిరువెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్రదేశ గ్రంథభాండాగార

ప్రతినిధుల సభ.

(ఒకభాండాగారివారు.)

1914వ సంవత్సరము జనవరిమాసమునందు వెబ్బాదాలో నిలకొల్పబడిన శ్రీరామసాహస ధర్మపుస్తకభాండాగార సంస్థాపనపుట్టినిధి సమావేశము గావించవలయునని సంకల్పించుచున్నది. దానివలన కలుగుఫలితములనుగూర్చి పలు ప్రయత్నములుచేయుచు తరులను సందేశములను వెల్లడించిరి. కొందరు పనిగానిచిరి. కాని ఆప్రారంభించినవారు పట్టుదలతో ప్రయత్నించిన భారమువైచి తమసంకల్పమును నెరవేర్చునని. ఆసంవత్సరము ఏప్రిల్ 10 తేదిని సభ జయప్రథముగ జరిగెను. 80 గ్రంథభాండాగారములనుండి దాదాపు 200 ప్రతినిధులు సభకుగొచ్చిరి. అట్లుజరిగిన యావస్థాసమయ భావగర్భితములై ఆత్మత్యాగమును కలిగించినవి.

ఈసభకుగొచ్చిన ప్రతినిధులు దేశాభివృద్ధికి పాటుపడుటకు కష్టపడించిన యవకాలై యున్నారని తలచుచు సభలవలన ప్రతినిధులకలె కోర్కెలొసనిచేసిచేసి నెలవులలో ఆసభలలో తమవాత్సర్యమును వెల్లడిచేసి కాలముపుచ్చుచున్నవారు. కాని ఈసభయందు చేయబడిన తీర్మానములు సక్రమముగ నాచరణలో పెట్టబడుచున్నవి. తీర్మానములవలననుండి ఈసభాప్రతినిధులందరిదేశమంతయు సంచారముచేసి అనేకగ్రంథభాండాగారములను దర్శించి తగుసలహాల నొసంగియున్నారు. భాండాగారచరిత్రను అన్వేషించినవారు, పత్రికను ప్రకటించుట కూడ కొలది దినములలో మనము చూడగలము. సంచార కార్యదృష్టి నేర్పబడుచున్నట్లు ప్రయత్నించుట మనకుచున్నది. ప్రతిజిల్లాసభలోను భాండాగారములను సాపించుటను తీర్మానములు చేయబడుటకయి మీరు ప్రయత్నించుచున్నార. ఈపనులన్నియు నెరవేర్చుటకయి ఎంతదేశాభిమానము, కార్యదీక్షతయుండియుండవలయునోమనము తెలిసికొనవలసి యున్నది. అయిన ఈభాండాగారములకు లోకములోగూడ, మునిసిపాలిటీలను గ్రామపంచాయితీలనుయి ప్రభుత్వమువారిని కోరుతీర్మానమును నెర్పలగునామందలదాపు పంతులుగారు చేత జెట్టివారు. ఇంకను వెలుపలకురాతేను. ఈసభ ప్రతినిధులకూడ తమంతటకామే ప్రభుత్వమువారికి ఆర్థిక పరిస్థితి త్వరలో తేలునేమోయని తోచుచున్నది.

ఈసంవత్సరములోపల దాదాపు 15 గ్రంథాలయములు బహుముఖ ప్రవిజ్ఞానవంశికామండలివారి సహాయమును పొంది యున్నవి.

ప్రతి భాండాగారమును దాదాపు 8 పుస్తకములను ఉచితముగ సందాించుటకు అకాశముకలిగినది. ఈ సంవత్సరములోపల వివిధగ్రంథాలయములకు పరస్పరమైత్రీ ఏర్పడి ఒకదానిని చూచి మరియొకటి యభివృద్ధి గాంచవలయు ననెడి దుర్జాహలత కలుగుచున్నది. భాండాగార మన శేఖరయోతలియని మన దేశమువారికి ఈసంవత్సరములోపల భాండాగారములను సామాన్యజనులు, బాలరు ఉపయోగించుటకై అవకాశములు కలుగజేయబడుచున్నవి.

ఈదేశమందలి భాండాగారాభివృద్ధినిగూర్చి బోధాభాండాగారాభ్యుత్థులు సంతోషించి ఇందునుగూర్చి విపులముగా తెలియజేయుడని వారు మనవారిని కోరినారని వినుటకుంతయు సంతసపడుచున్నది. భాండాగారముల విషయమున కట్టికట్టి చేయుచున్నది మన యాంధ్ర లాక్కరనియే తలచుచున్నది. కనుకనే బోధావారియుద్దయ మిచట మూలము ప్రబలుటచూచి సంతోషించుచున్నార. ఈ మనయుద్దయమునుగూర్చి దూరముననున్న బోధావారు అట్టి శ్రద్ధను వహించుచుండగా మనవెద్దవారు (నాయకులని పిలిచిందులొనటకై ప్రయత్నము చేయుచున్నవారు) మాత్రము తగినంత అదరించకపోవుట కడుకోచనీయముగనున్నది. దేశాభివృద్ధికి భాండాగారములు చక్కగ జరుపబడెనేని మూలాధారములగుననెడి యూహ వారికి కలుగలేదు. అట్టి యుద్దయము ఏప్పుడు మనవెద్దవారికెట్లునో ఆనాడే మనదేశమువారు పడును. మనము వైదొలి పూతలు పూయుచున్నాము. గోడ గ్రామిని పూసాదితరు. అట్టిదానికి శేడమెత్తి వెల్లకొట్టుచున్నాము. మంచిగాలివీచినచో ఈవేడ, సున్నము ఆగోడను అలుగులపు. అది కూలను. అటుల అయినది మనదేశము పరి. మనదేశముకు ప్రాణము పోవుచున్నది. కృశించియోన్నది. అదికొనిపడుటచి ప్రాణ దేశముల ప్రారంభించగలము.

అట్లుచేయుక దేశముమహాజనులు 80 ఏండ్లుకాదు. 60 సంవత్సరములుచేయుదు. ఇంకాండుకుడె పుట్టే మనులు పంపుదు. కాననని గూర్చి సభలలో లాంఛనకొట్టవారి నూరునుండి కూర్చుండజెట్టుదు. ప్రయోజనము నున్న. ఇందులకై చేయు ప్రయత్నములు నిర్లక్ష్యములు. అందులకై వెచ్చించు సామ్య గంగలో పోయింట్లు యగుచున్నది. మహాసభలయందు నమ్మక మున్నవారిని మాటికి ఒకరిని చూపుడి. వదలబాలకయు పునాదినుంచి ప్రారంభించు ఓషికలేకయు అన సభకుచున్నార. ఈ లోపములను గ్రహించక పోలేదు. మన నానుకులు సగరతులో జాగ్రత్తవాదులు కనిపెట్టిరి. కనుకనే విసికి వేసారి విడిపోయిరి. మితవాదుల నాయకుడగు ఆదేశామని, ఆ స్వాగత్యగ పరాయణుడు అయ్యా మనలను విడనాడి పోయెదా! ఆగోపాలకృష్ణ గోఖలేగారుకూడ ఈ లోపమును గ్రహించక పోలేదు. గ్రహించబట్టియే ప్రారంభించి నిర్లభ్య విద్యాభ్యాసమును ప్రవేశపెట్టెను. ప్రభుత్వము వారికికరింప రని ఆయనగారు ముందుగానే గ్రహించిరి. పోనిండు మనదేశమున కన్ని దురదృష్టములు పట్టియుండలేదు అందులో నిది యొకటి మన కర్తవ్యమును మనము నెరవేర్చుటకై ప్రయత్నించెదము. ప్రభుత్వమువారు మనకు పన్నులు జరి చేసెడిపని మనంతట మనమేల చేయకూడదు. కనుక ఆ పనిని మనము చేయబూనుదము.

మనదేశములో చదువుకొన్నవారికి ముందుగా చదువు సంధించి రుచికరించెదము. చదువుమూనితోడనే పట్టుకొని కాపు మొదలుకొని వి.వి. పాఠ్యమును యాతనినగరపుస్తకములను చూలను వైచి తీర్మాన ఏర్పడుటయునను పుస్తకములెరిచిన పాఠమునోరు. పట్టుకొని వారు ఏప్రిల్ 10 తేదికి, ఏతప్ప పాఠ్యములకో, ఏకాగ్రములకో, ఏవ్యాజ్యములకో తనకై సామర్థ్యములను, ధనమును, విద్యను, ధారవోయుచున్నార. ఇకను వి.వి. పాఠ్యమును యాతనినగర కాపువారికంటె బుద్ధికారి కాదు. ఏదనుకొని బుద్ధియెద్దనో కూర్చొని కాలముకడుపును కూపసంధాకమునలె తన జీవయాత్రగడపురు. మీద్దరికి ఇట్టిగలి పట్టుటకు కారణమేమి? చదువుకొనుటకై తగిన యన కాశములు లేకపోవుటచేతనే. ఈమార్పు భాండాగారమును విశేషముగ దర్శించువారికి స్పష్టముగ తేటపడును. భాండాగార మెపుడుగొందునో అప్పుడెత్తప్పక మీమనసులలో మార్పు కలుగును. అట్టిమార్పులు కలుగని మూఢునిలేకని నేను చెప్పజాలనుగాని అప్పుడకూడ వారికి విద్యయందు దృఢిమకలుగజేసి వారికి అభ్యంగి యనియేయేయి చెప్పవగును. ప్రతి భాండాగారమునకును చందాలిచ్చు సభ్యులున్నారు పనిచేయువారుల కొందరున్నారు. ఈపనిచేయువారుల చాలమంది నిరద్యోగులైయున్నారు. మీరీ తీరికచేసికొని కొందరు బీదలకు చదువుచెప్పవచ్చును. ఇట్టి పాఠకళావాండ్ల బడిలకు గర్ర మెంటువారు మంచి గ్రాంటు నిచ్చుచున్నారు. ఈ గ్రాంటు సర్వసాధారణముగ ఉపాధ్యాయుని జీతమునకు సరిపోవును. ఇందులో మనకేమి కష్టములేదు. అగుట్టును కనుగొనలేక మనము తన్నుకొను చున్నాము. ఈ గుట్టును కనిపెట్టెనారు మన క్రైస్తవతత్వప్రచారక సంఘమువారు. ఊరి కొకనడి పెట్టుచున్నార. అదంతయు వారి దాతృత్వ మనుకొని మోసపోవుచున్నాము. వారికి ఈపాఠశాలలవలన ఎంత వ్యయమగుచున్నదో లెక్కచూడుదు. బహుస్వల్పము. వారు చేయు మతవ్యాపనయంతయు మనము చెల్లించెడి పన్నులలో నుండియే కనుక మనముకూడ మన శక్తికొలది ప్రయత్నించి ఈ భాండాగారముల పక్షమున పాఠశాలలు స్థాపించవలయును. ఈ పాఠశాలలద్వారా విద్యావ్యాపనచేయవలయును. తేరలము నాలుగుపుస్తకముల నొకమూలను వెట్టుకొని కూర్చుండినచో లాభములేదు. గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి భావకాగ్రము చెప్పకట్టుకొనుటలో నొక విగ్రహమును చేయించినంతమాత్రమున ఆయనయాత్రకు కాంతి కలుగదు. దేశములో నెల్లడల విద్యావ్యాపకము చేయుటయే ఆయన స్మరణవిన్నామును నెలకొల్పుట. ఇట్టి యుక్తకృష్ణ కార్యమును చేయుట కకకాశము కలదు గనుకనే ఈయుద్దయము దేశాభివృద్ధికి అత్యవసరమని చెప్ప సాహసించుచున్నాను. ఎప్పుడు లాభకారియని మనము నిశ్చయముగ తెలిసికొంటిమి. అప్పుడు మనమెల్లరము సభకు విచ్చేసి కాకలని విషయములను జాగ్రత్త విచారించుకొనుట మనకర్తవ్యమై యున్నది.

మనయాంధ్రదేశమున గల 150 గ్రంథభాండాగారముల యభివృద్ధికి పాటుపడువారి సంఖ్య అధమము 400 ల కంటె తక్కువయుండదు. ఈ నాలుగువందలమంది సాధారణముగ ఉత్సాహవంతులను, దేశసేవా తీర్పురులను అగు యవకాలై

యున్నాడు. మీరికి మరియొకపని యేమియులేదు. మీ యాదర్శముకొట్టియె. మీయుూహ మొక్కటియె. ఇట్టి దేశారాధన పరులయొక్క శక్తిని ఫలవంతముగ జేయుటకై దేశయుల్లెరు ప్రయత్నించవలయును. ఎప్పుడో ఆంధ్రదేశ సేవకసంఘ మొకదానిని స్థాపించి అచట ఎవరో పనిచుండి తరిఫీయించేసి దేశసేవ చేయించుదమని యూహించుటకంటె మీరే అచ్చటచ్చటసమావేశపరిచి తరిఫీయించు ప్రారంభించినచో ఎంతయో మంచిపని చేయించవచ్చును. మీరికి స్థానబలిమి యుండుట కలన మీరు పట్టుకొనివారిని ఎప్పుడుగ వశపరచుకొనగలరు. ఎవరో ముఖమెరుగనివారు నెల్లి ఎన్ని యావస్థాసమయ లిచ్చినను వారికి రుచింపదు. కావున ఈ 400 లు మండికి ఒగిన శక్తి నొసంగి వారి యొక్క దేశాభిమానమును దేశసేవకై వినియోగించినచో అద్భుతమయినపనులు చేయించవచ్చును.

ప్రతిభాండాగారమును పాలించుటకై కార్యనిర్వాహకసంఘముకలదు. ఈ కార్యనిర్వాహకసంఘములు భాండాగారముయొక్క పరిపాలన సరిగ్గాచేయుట ఎప్పుడుసంభవించినో అప్పుడే స్వపరిపాలనకై రచ్చుచున్నది. పరపరిసంఘములు స్థాపించుటకు అతిసులభముగనుండును. ముందుగ ఆవధనమును కలిగియుండుటకు బట్టి ఈసంఘములు అనతికాలములో పరపరిసంఘములుగకూడ చేయబడుటలో కష్టమేమియుఉండదు.

వైకారణముల నడుసరించియే ఈ కార్యనిర్వాహకసభలు గ్రామపంచాయితీ స్థలయొక్క పరిపాలన నిర్వహించుటకు స్థలములందు ఆందుకు సందేశమేమియులేదు.

కావున నోదేశప్రముఖులారా! దేశముయొక్క సిద్ధి నారయుడి! మొదటినుండి దేశముయొక్క సిద్ధిని బాగు పరుచుటకై ప్రయత్నింపుడి. ఈభాండాగారముల స్థాపనవలన కలుగు నన్ని ప్రయోజనములను గ్రహింపుడి. గ్రహించి ఇట్టి ప్రతిష్ఠాపవలన దేశమెల్లడల ప్రబలుటకై ప్రయత్నింపుడి. అప్పుడుగా దేశమాలయొక్క హీనస్థితిలోగలట ప్రారంభమగును. ఈ కార్యముకొన సాగుటలో సందియ మేమియులేదు. వ్యక్తిగతముకావలయును. వ్యక్తిగతేనిది ఏపనియొక్క ఫలితమును ఆ పేక్షించుటకు వలనపడదు.

ఇట్టి యున్నతాదర్శములను దృష్టిపథమున నుంచుకొని ప్రారంభించ బడిన ఈభాండాగార ప్రతినిధుల మహాసభకు విచ్చేసి సభను ఉత్సాహకరముగను దేశాభివృద్ధికి సాయపడునట్లును చేయుట ప్రతివానికి విధియైయున్నది. అందుచే మేనెల 9, 10 తేదిలను రాజమహేంద్రవరమున జరుగనున్న సభకు విచ్చేయుట మన కర్తవ్యమని విన్నవించు చున్నాను.

ఈసభకుకూడ ఘనతరహించిన పాతగంటి రామారాయనింగార గ్రామపాధిపత్యము రహించుట కంగీకరించుటచేతను మిక్కిలి జయప్రథముగ జరుగుననుటకు సందియములేదు. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు తెలుగుభాష యభివృద్ధికి చేసిన ధర్మమును, సార్వభౌమ కానకరార్థాని సభయందు దేశభాషలో విద్యగలపబడ వలయును ఉపసాదించిన తీర్మానమును, మీరీ దూరదృష్టి దేశసేవాభిరతిని వేసోళ్ల చాటుచున్నవి. సర్వేశ్వరు డి యుద్దయమును కాచి రక్షించుగాత. ఓం తత్సత్.

కావలెను

నమ్మక మైనట్టియు క్రొత్తమార్పులతో కూడినట్టియు వ్యాపారమును కొనసాగించుటకు ప్రధాన ఏజెంటును, జిల్లా ఏజెంటును, డివిజను ఏజెంటును కావలెను. వారికి నెలకు రూ. 20 లు మొదలు రూ. 50 లు వరకును జీతములు ఇయ్యబడును. వైగా అలనెన్నులకూడా యియ్యబడును. పనిచేయు సమర్థతనత్వగర్వనము కలిగినట్లు సర్టిఫికటు లుండవలెను. కొద్దిమందిమాత్రమే కావలెను. ఇవ్వు మున్నవారు వెంటనే ఈదిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

ఏ. యస్. రంగను,

ఇండియా ప్రావిడెంటు కంపెనీ,

31-ఏ. తేరుపేని, తిరువల్లిక్కేణి, చెన్నపట్టణము.

సమకాలికాభిప్రాయము.

మహాసభలు.

నామక కొంత యువోగములు దేశములపాలిట బడిన లాభమేమి? నలుగురు ఎక్కువమంది కాసనసభ నలంకరించుట కనకాశము కలిగిన ప్రయోజనమేమి? పట్టణములలో రెండు కొత్తవిద్యాలయములను స్థాపించిన గొప్పయేమి? గ్రామములనీతి బాగుపడవలెననకు ఈసంస్కరణము లన్నియు ప్రయోజనకరమని నడుచును. గ్రామములలో దగిన కాపాట దక్షము లేదు. మహాచి, చలిజ్వరము మొదలగు బాధ్యములను భారత్రాలకు బోధనలయము లందుబాటులో గలవా? మురుగునీరు పోవుటకు సరియైన మార్గములు లేవు. పంటకాల వల వలన, రైల్వే రోడ్లవలన, మురుగునీరు పోవు ప్రాంతము లన్నియు మరిపోయినవి. గ్రామముల రాకపోకలకు సరియైన రాజబాటలైనను లేవు. పశువులకు మేత లీర్పలేవు. నీటివై, కరణముల బాధ, పోలీసు బాధ, పోలీసు బాధ, లా బౌట్ల బాధ వీని తొలగించుటకు దగిన శక్తియు వెంటనే ప్రారంభించ వలెను. సర్కారు సామ్యులో నెక్కువభాగము వనూలగునది గ్రామములనుండియు. కాని గ్రామములకంటె నెక్కువసామ్యు పట్టణములనుండినే వ్యయమగుచున్నది. మ్యునిసిపాలిటీలకు గ్రాంటు, సానిటేషను గ్రాంటు, వాటరుసర్ప్లస్ గ్రాంటు, పల్లెపుర దేశములను బూతుటకు గ్రాంటు, ఎడ్యుకేషను గ్రాంటు, ఎక్స్ మోరూజుముఖ పట్టణములపై వివిధ యోగపడును గాని, గ్రామములకొరకు, గ్రామస్థు లిచ్చువానిలో న్యామయై భాగము ఖర్చుకెల్లవలెను లేదు. ఈయస్థితికి కారణము చాలవరకు విద్యాధికులని చెప్పక తప్పదు. విద్యాధికులకు కాలేజీలు కావలెను. గౌరవముతో గూడిన పదవులు కావలెను. అంతయు కాని, గ్రామస్థులపై బ్రతుకు వీరికి వారి మాట యెక్కుడ?

తమరభలను, తీర్మానములను ఇంగ్లీషులో జేసికొని సం త్రోషించుకొనెదరు. తమ సభలను గురించి తమ యుపసాధ్యములను గురించి అంగ్లేయ పత్రికలలో బడినదియు లేనిదియు జూచుకొని మురిసెదరు. సభకు ఆచరణలో మెంజరు ఎంత మందిచ్చిరి. లెక్కజేసికొని, ఈపర్యాయము చాలవలసి వచ్చి రని సంతసించెదరు. సభాకాలము విద్యాధికుల కనహాలముగ నుండవలె. వారికి కొండలకు బోవుటకు అనకాశముయ్యరె. గ్రామస్థులు కోరు విషయముల నన్నిటిని, అమ్మిలను రిజల్యుషనులో త్రొక్కివేయవలయును. కాసనసభా సభకు తెలియని స్వయముగ గ్రామములు పోయి, గ్రామముల దుస్థితిని పరిశీలించుచున్నార? తహశీల్దారులైనను తహశీలు కో సము గ్రామమువెంట బోయెదరుకాని, కాసన సభా సభకు మాత్రమే గ్రామములను దొక్కిచూడరు. సర్కారు నాకరుల నిరంకుశ చర్యలకంటె మనవిద్యాధికుల చర్యలెవన దేశమున కెక్కువ అపాయకరమని మా యభిప్రాయము—అని కృష్ణాపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

5 వ విశాఖపట్టణ మండల పరిశ్రామికసభ.

తీర్మానములు.

1 ఈజిల్లాలో గ్రామికవృద్ధితో సంబంధించిన ప్రతి కార్యమునకును జిల్లాపరిశ్రామిక యార్థిక యంత్రములను సర్వేచేసి యుండుట అవసరముగనక శీఘ్రకాలములో అట్టి సర్వేచేయుటకు ఒక అధికారిని నియమించుటకు దొరతనమువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఈతీర్మానము అధ్యక్షునిచే ప్రతిపాదించబడి సభ వారందరివలనను అంగీకరించబడెను.

2 ఈజిల్లాలో జేస్సీ భాగములలో కూలీలెక్కువయ్యు వ్యవసాయ వృద్ధిచేసి ఖరీజములుత్రవ్వ అడివికట్టెలు బాగు చేయుటకుచాల అనకాశము యేజిల్లాభాగములు యున్నందున దొరతనమువారు దనుకలిగి యేజిల్లాభాగమునుంచి అన్యదేశములకు ప్రజలుకెల్లటకు నిషేధించుదని యాసభవారు కోరుచున్నారు. ఇంతేగాక ఆభాగములలో విశేషముగా ప్రజలు కెల్లి కాపురముండి పనులుచేయుటకు శీఘ్రముపురం మహారాజానాయకు జిల్లా ప్రజలును ప్రోత్సాహము చేయవలసినదని యాసభవారియభిప్రాయము.

ఉపపాదకుడు:— ఆతిఅప్పడుపంతులుగారు.

3 అనకాపల్లిలో వ్యవసాయపాఠశాలను పాలకొండలో ప్రకృతిశ్రేష్ఠమును అనకాపల్లిలోను పాలకొండలోను పశుచికిత్సాలయములను యేర్పరుచవలెనని యా సభ వారి యభిప్రాయము.

ప్ర. కె. రామచంద్రగారు.
కె॥ యె. యల్. నారాయణరావుగారు.

4 ఈజిల్లాలో చేతిమగ్గుముల శేతనీతి సంతృప్తికరము గాలేనందున యాజిల్లాలో శేతగాండ్రందరకును అందు విరివి యగునటుల శేతపాఠశాలను స్థాపించుటకు గవర్న మెంటు వారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉపపాదకుడు:— కె. నరసింహాచార్యగారు.
ఆమోదకుడు:— బళ్లరామలింగంగారు.

5 ఈజిల్లాలో విశేషభాగములో వేరుశనగ ఆముకములు మొదలయిన నూనెజలలు పండించబడుచున్నందున న్న యధ్యక్షులనధికరణమందమై ప్రజలకు నష్టముసంభవించుచున్నందున న్న నూనెకాడగా మిగిలిన పిండిసత్తువయిన గత్తముగా నవయోగపడుట చేతనన్న దొరతనమువారు యాజిల్లాలో నొకనూనెయంత్రమును (Oil Mill) పెట్టించి ప్రజలకు వానిలాభములను కనపర్చుదని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉపపాదకుడు:— డి॥ రామలింగస్వామి పంతులుగారు.
ఆమోదకుడు:— యల్. నారాయణరావుగారు.

8 వ విశాఖపట్టణం నంపు సంస్కరణ సభ.

1. కొరవసాయలకు వి. యస్. శ్రీనివాసరాజుగారి కిల్ల ప్రవేశపెట్టబడిన రజస్వలా వివాహపు చిత్తు చట్టమును యా సభవారు అంగీకరిస్తూ చెప్పిపట్టం కాసనసభాసభ వారు దానినిచట్టముగా చేయుదరని నమ్ముచున్నారు.

ఉపపాదకుడు:— మహా మహా పాఠ్యాయ తాతా ముప్పారాయ శాస్త్రిగారు.

ఆమోదకుడు:— పి. నూనూనారాయణ రావుగారు
బలపరిచినవారు. పప్పు అప్పయ్యశాస్త్రిగారు

యెరీలు:— వేరి కాశి నాథశాస్త్రిగారు, నడిమింటి వెంకట నాథాయణ స్వామిగారు.

2. ఈ దేశపు ప్రజల నెత్తిన భారానికి తేమముకొరకు శ్రీలకు పరిశ్రామిక విద్యగూడ గరపవలెనని యా సభవారి యభిప్రాయము.

వి. విశాఖపట్టణములోనున్న మేరిరాణిగారి శ్రీ. యెన్నత పాఠశాల విద్యార్థినులకు ముందుగా అద్దెయింజిలో నైనను హాస్టలును స్థాపించుటకును ఉపాధ్యాయులకు పురుషులకు ఒదులు శ్రీలనుయెయింజుటకును బాలికలు పాఠశాలలకు రాకపోకలకు బళ్లసదుపాయములను చేయుటకు దొరతనమువాని యా సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

సి. విశాఖపట్టణములో మేరిరాణిగారి శ్రీల యితర పాఠశాలకు సహకారగా ఉండేటట్లు యాజిల్లాలో సదుపాయములకు యితరస్థలములలో బాలికలకు అసంపూర్ణమైన మధ్యమ పాఠశాలను స్థాపించుదని యాసభవారు గవర్న మెంటువారిని కోరుచున్నారు.

ఉపపాదకుడు:— వి. వెంకటపతి రాజుగారు.
ఆమోదకుడు:— కె. యస్. రామచంద్రగారు.

3 సంఘబలము కొరకున్న పరిశుద్ధము కొరకున్న యాక్రిందిప్రకారం చేయుటకు యా సభవారు ప్రజలను ప్రోత్సాహ పరుచుచున్నారు. 1. బాలికలకు 12 సం॥ రములు ప్రాయమున, బాలరకు 18 సం॥ రముల ప్రాయమునకు వివాహములను చేయుట. 2. ఉపకాఖలలో అన్యోన్యవివాహములు చేయుట. 3. రజస్వలాసంతకము 2-3 సం॥ముల లోపున పునఃస్సంధానము చేయకుండుట. 4. వితంతువుల పునర్వివాహములను ఆమోదించుట.

ఉపపాదకుడు:— మ. నూర్యనారాయణ గారు.

4. నిమ్మ బాతుల అపాధశిల్పియును వారు హిందూమతమునుండి క్రమముగా విడిపోవుచుండుటయు నాలోచించి వారియభివృద్ధి కొరకు సాధనములు స్థాపించుట ముఖ్యమని యా సభవారి యభిప్రాయము.

అధ్యక్షునిచే యా తీర్మానము ఉపపాదించబడి సభ వారిచే సంగీకరించ బడెను.

5 అన్యదేశ గమనము సముద్రయానములనలన దేశము యొక్క భౌతిక ఆర్థిక వృద్ధికులుగును గనక వారిని యా సభవారు ఆమోదించి ప్రోత్సాహ పరుచుచున్నారు.

అధ్యక్షునిచే యా తీర్మానము ఉపపాదించబడి సభ వారిచే సంగీకరించ బడెను.

కరణముల కొరత విజ్ఞప్తి.

ఇదివరలో నీర్వహించిన కొంత వ్రాయుట:— యెన్నది గదా మరెన్నో చంకెములకుగూర్చి వ్రాసికొనియు, సింగి ప్రాణమునకుఁ బ్రవృత్తిధరలనుబట్టి శ్రీఅయ్యగారి తిరుపతిరాజుగారు తయారుచేయించిన మహాజ్యోతిష్కర్త మాద నుమారు 11-0-0 ల వఱకు ఖర్చు అగుచున్నది. అట్టి సదుపాయము ప్రతి కర్ణమునకు వారిభార్యను పిల్లలను పోషించుకొనుట కెంతవరకు మానశ్యకమో! స్వస్థశ్రీములతో నెట్లుపోయెను? జేసికొందుమో! మనయవస్థల నిండుక తేలివేరుటతో విచారించుకొనుట ముఖ్యపరమైయున్నది. సామస్తాపకులమై మన యవస్థలను దొరతనమువారికి విన్నవించుకొనినకాని వారు మనస్థిముల నభివృద్ధిజేయరు. అట్లు సంపూర్ణపటల మకుటకు వెనకెట్లు గముఁ దొలుత నైకమత్త్య మునాది సంపాదించుకొనకెరు. అయ్యది లేనియెడల మన! మేకార్యమును నిన్నుగించుకొనఁబాలము. సంకర్షణమునకు మున్నట్లుటవనియెరు దిశములు సుస్థకాల సర్వానశలయందేనోయొకటి నిర్వర్తించు కరణములము. అల్పాకాపకులమై పూర్వపుమామృతము బోలెట్లుకొనఁజాలక లోలోన ప్రవృత్తు చేసాకైన జీతము లభివృద్ధిగావాయని ప్రార్థించుచు కృత్యంబుల వాచరించుచుంటిమి గాని మనయాకలి యెరుల కెట్లులఁ దెలియను. నవమాసంబులనొనకనిన అమృతమును మన గొకలి యెరువ్వు దడిచివారి యన్న ముఁతెట్టు. అట్లులనే మనగర్భదర్శకర్ణంబును తెలియచ్చుకొన్నగాని మనపాలకులకు దయరాయ! కరణములారా! మీ కెల్లరుగ లిసి తాలూకా లోకా సమస్తాపవముఁజేసి వికమత్త్యముఁగలిగిమీయ్యకల దొరతనమువారికి విన్నవించుకొనుడు. అభిమానముఁ గలిగి స్వాగత్యార్థమై పురోప కా ర ము కొరకు, దేశసేవకుఁడని కిరీ గ డిం చు కొ క మఁదన స్వంతకఠినిక మెగుల కొప్పగించి నియమిత కాలములకు నిద్రాపోగాదుల నొల్లక, ప్రతితాలూకాకును సంచారముఁజేయుచు దేశప్రభోభివృద్ధికై బాటుపడుచున్న శ్రీఅయ్యగారి తిరుపతిరాజుగారు, అధికారులను మంచితేసికొని తామూచిన కార్యవిర్యాపాకర్ణంబునకు జయంబుఁ గోరుచున్నారు. శ్రీ వారు మీమీ తాలూకాలకువచ్చుటకునఁగా మదరాసు రాజధానినుండి తాలూకాలపైయు సంచారముఁ జేయుట లేండ్లుపట్టునుగాని సాధారణముగాదు. అట్టి సందర్భమున మీకు మీరే సంఘంబుల స్థాపించుకొని వారి క్షయంబుల నన్నిటిని భరించుటకునై కరణమున కొక్కొక రూగానుకుఁ దవస్థన లేని చందాధనమును ప్రోలుఁజేసి శ్రీవారికొప్పును వారివద్ద నన్న అయ్యగట్టిలఁ దెప్పించుకొని కరణము లందరివల్లను సంతకంబును జేయించి వారికడకంపిన శ్రీవారివిన్నయు నాలోచనసభలోనఁ దెట్టించి మనకుపకారముఁ జేయించులను.కాలానుగుణ్యంబున నెంతోహింసంబున జీవనంబుఁజేయుచు మన్నను కరణమును నామంబు భరించినవారికి అసమము నెల 15 ను 15 అయినను జీతములేనియెడల మనమీ అన్నజీతముల వైకొని గృహించుటకన్న అన్న నెారామచంద్రాయని తిరివె మెత్తుకొని సుఖజీవనముఁ జేయుట సదుద్యమంబు కడుపురిందే భుక్తి గ్రహించినశ్రేణిగాని మనమేవనిఁజేయుటకు సదుపాయముగాఁజాలము. అగ్రాకలినింపుకొని బనిచేయుట మనకుఁజుష్టమే. ముద్దాన పీడితులగు మనచే కాక శ్రీజేయించుకొనుట పరిసాధులకును గన్వేషే! మనకన్వేషంబులన్నియు వారికిఁ దెలియను.ఉన్న వారు ఉన్న వారికే లేనివారు ఉన్న వారికే నెట్లెదరన్నట్లు ఎప్పుడు ప్రయోజనము కచ్చినను మేజ శ్రీకృ: లకు త హ శ్రి: లు చాన్లకు, రి ని య్య యి న నెస్సె క్త న్లకు, ఇంకి తిదితర దొరతనమువారి ఉన్వోగ్గియులక గారి కంణముల నేతాభివృద్ధి జేసినటులఁ గానబడెను. వారికిఁ గోరకపోయినను జీతములభివృద్ధిఁజెందును. కోరుచున్నను, గోల నెట్లుచున్నను గన్నీరు గార్చుచున్నను, నస్త్రంబుల మోసికొనుట చూచుచున్నను, కరుదారహితులగు మన హైందవోద్యోగియులకు దయరారు. వారేనామకు ప్రభుత్వమువారికి మన కిష్టములను గురించి వ్రాసియుండలేదు. ఎంతవరకు జూచినను ఆత్మబాధ పరాయణత్వమేగాని పరులబాగు గోరు. ఒక వేళ మన శ్రేయస్సును గోరువారు మాజీకి 10 మందిగూడ లేరు. అసభాయుండినను మెజార్టీరి బట్టి యీ 10 మంది సన్మాన్యోద్యోగియులకు వ్రాసుమే వాటిల్లుచున్నది. ఇంతవరకు సభకారంబునపడికొట్టుకొనుచున్నను ఇంకనైన నుజ్జాననిజంబును మనంబు జేత్రంబున వాదుకొలిపి, అభిమానమే యాటవల్లము నీడును బోసి నెంచి కనొందినటులఁజేయుదును. కరణములారా! నేనొక్కడనే యందులకు వ్రాయు దొడఁగిన ప్రతికా నిర్వాహకలు నన్ను లోలోన చూచెదరేమో! నాకు తెలిసినయంతములను వ్రాయుచుండును అన్నిటికీ నేనొక్కడను గాను గదా. మన యాకాభివృద్ధికి నల్వగురువగుదపడి మీమాభాగంబుల నలుపున కెరుకపరిచి వివాదులకొట కేస్సెడివి గాని గోవలహోపకారాభివృద్ధికి గాను విప్పడినవి. ప్రతికలకుబడి కిచ్చెత్తికల ద్వారా మన మెం: లను ఏకమవుట జేకొరకు కరణముల సంపదనిని ప్రోత్సాహపరుచు సంకల్పితో విచారించుచు గాడెను. ఇట్లు ఒక కరణము.

శ్రీమంతులగు గంధీదంపతులు.

ఈ పుణ్యదంపతులు, ఈ కుద్ధసాత్విక మూర్తులు ఎవరో పరిశ్రేష్టముగు మారిద్వారమున కుంభోత్సవ యాత్రను నిర్వహించుకొని వచ్చి నుండి బయలుదేరి 4 దినములు లోహమాన్యమున నడతెగకుండు ప్రయాణముచేసి ఈనెల 17 వ తేదీ శనివారమునాడు సాయంకాలమున 6 గంటలకు చెన్నపట్టణమునకు విచ్చేసిరి. ఈ దేశభక్తకవలంబుగు దంపతుల రాక ప్రతీకాముఖమున జరిగిన పట్టణమున ప్రయతముగలచే నానాదు సాయంతనము 4 గంటల పొడవున ప్రేమనగమం జను లాయంధ్రుల కశిష్టాపములగు పూతచక్రతుల నర్చనభాగ్యమున జేక్షించి పోగుపడ సాగిరి. నిర్మితకాల మాసన్నమగు సరి కావిశాలప్రదేశమంతయును జనసంఘముచే క్రీక్కిరిసి యుండెను. ఉత్సాహమునకు పుట్టినిండ్లగు విద్యార్థుల సంఖ్య ప్రబలముగ నుండెను. ధూమకటము కనబడగానే కరతాళధ్వనులు మిమ్ముముద్రెక. ఆ మహనీయుని చరిత్రమును ఆంధ్రాంధ్ర ద్రవిడ భాషలలో నుచ్చితించి పాత్రముల నుచితముగ పంచిపెట్టిరి. ఆపాత్రములయందు గాంధీ మహాశయుని యాచటములుగూడ పొందుపరపబడెను. ఆ పటమునందున్న కీర్తిచే యామహనీయుడు నవీనకాలానుగుణ్య మగు నేవమును ధరించి యుండునని తలచిన ప్రజలట్టి యాకృతి నెంచుట గానక పోవుటచే "రాల్లేడు రాల్లేడు" ధ్వనిములు దేరినది గాని కొందరు కొట్టకొననున్న బండివరుగునూడ పోయి పరిశీలించగ నందాదంపతులు సౌమ్యవేషులై కనబడిరి. వెంటనే "ఎచ్చిరి వచ్చిర"ను వార్తవాణింపినది. జనసంఘము తృప్తికనక నుంటుండే న్యూర్తి నవలూకెందుట నుకండుగ నుంబడలేదు. ఎటులనైన నేమి యాదంపతుల నతిప్రభుత్వమున సమర్థమున నలజడి పడనీకుండ గుర్రపు బండి కడకు కొనివచ్చిరి. పుష్పమాలికలను కిర్రూరపాదములన గూడ నాదంపతులకు సమర్పింపబడెను. వారాజోడుగుర్రములబండిపై ముఖశిలకర్మములను విశయవిశమితోత్తమాంకులును, అత్యంతసౌమ్యవేషులు నై నిలువబడి ఎల్ల వారికి నేత్రానందమును కలిగించినంతనే కరతాళధ్వనములు జయజయ ధ్వానములు పండుమౌళ్యధ్వనములు నొక్కసారి మిమ్ముముద్రెకనవి. వామనమూర్తులను విశయవేషులు, కేజోధనులునగు వారిం గాంచినంతనే పశుభక్తసాత్వికభావమున మహాత్మ్యప్రభావము నొక్కసారిగ నెల్ల వారి మానసముల నుదయమై ప్రేమాప్రవాహమును వెల్లిగొల్పెను. మేము మేముని యచటచేయున్న యాంధ్ర ద్రవిడ కర్నాట మళయాళ మహారాష్ట్రాంధ్రాళ పూర్వ రాష్ట్రాంధ్రవ యువజనలందరునగూడ నాబండి గుర్రములను కట్టుకుండ తామే లాగి కొని పోసాగిరి. ఈరీతిగ నాకటమును పైల ప్రేమనుండి బ్రాద్వే సమాపమున నున్న వచీకను సంఘముదాకా కార్యాలయమువరకును లాగి కొనివచ్చిరి. బహుళజాపరక్షితమును జయజయధ్వాన మిలితమునగు నాదేశ భక్తారాధనము దేవులు మానసముల నుత్సాహ పూరితములగ నొనర్చిరి. శ్రీమంత గంధీ గారుచిత విధమున దేశీయుల నుపలాలన వచనముల ననుసరించి తాముగూడ బడలియుంటును నూచించిరి. శ్రీమతి ఆదినిసెంటుమ్మగారు, గౌ. బయ్యప్పస్వనిం హేశ్వర శర్మగారు, సి. పి. రామస్వామయ్యగారు, సత్యమూర్తిగారు, దినానబహదూరు గోవింద రాఘవయ్యగారు, యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు, సి. ఆర్. తిర వేంగడాచార్యులుగారు, పండిత విద్యాసాగర పాండ్యగారు, జి. ఎ. నరేశ్వరుగారు, జి. నారాయణస్వామి శ్రేష్ఠిగారు, టి. యతిరాజ మొదలగువారు మున్నగు వారు వెళ్ళుచుండి రైల్వేస్టేషనుకు వచ్చియుండిరి. పిమ్మట ఆదినిసెంటుమ్మగారు మున్నగు వారు కొందరు విడివిడియొద్దకుగూడ వచ్చియుండిరి. అదంపతుల పట్టణమున నొకవారము దినములుండురనియును ఈ వారము దినములును జి. పి. నరేశ్వరుగారి కత్తిస్త్రై యుండురనియును తెలియుచున్నది. శనివారమునాడు జరిగిన చెన్నపురి స్నాన మంటునది ఈ దంపతుల యాగమున గౌరవనూచకముగ నాటిక నిలిపివేయబడినది. నేనుసాయంకాలము 5-30 గంటలకు బిల్డింగునా పురమందిర సమాపమున నాదంపతులకు దక్షిణాభిముఖమున సన్మానపత్రమును సమర్పించుటని వింతిమి.

ఈ సమానీయుల యద్వితీయ స్వాగత్యగ గరిమను విని భారతీయులందరనియే మా నమ్మకమైనను మహాత్ముల సత్త్వమును తత్వస్మరణీయులు.

మూర్ఖుల దేశమునందు కథియవారు బిల్లులలో పోగొండరను బట్టిని మామానయల సత్త్వభూమి, నీరు పూర్వక ప్రాకృత్యము

విష్టభక్తిపరాయణులు. గంధీగారి పితృపితామహు లిరువురును స్వదేశ సంస్థానములయందు దివానులుగానుండిరి. గంధీగారి తండ్రికి ముగ్గురుపుత్రులు గలరు. వారిలో గంధీగారు కనిష్ఠులు. గంధీగారి తల్లిగారు సదాచారసంపద గలవారు. గంధీగారు కలివానపాతశాలలో చదివి ప్రవేశపరీక్ష విచ్చిరి. పిమ్మట నాంధ్రదేశమున కేగి వారిస్టరు పరీక్షయందు కృతార్థులైరి. పిమ్మట కర్ణాటకమునకును బొంబాయిలోను న్యాయవాదిగా కొంత కాలము పనిచేసిరి. ఈయనకు 12 వ సంవత్సరముననే వివాహము జరిగినది. కథివారులో నొక వక్తకసంఘమువారికి దక్షిణాభిముఖమున (నైఋతీయమున) నొక కాభిసానము గలదు. అచట వారికొక ముఖ్యమగు నభియోగముతటస్థించినది అందులకు నాను గంధీగారి నచటికిపంపిరి. అచటకు గంధీగారికినెపుడాదేశములు భారతీయులకొనరచ్చుచున్న యవమానముల కన్నిటికిని గంధీగారుగూడ పాత్రులుకావలసినవిచ్చినది. పిమ్మట నా దొరతనమువారు భారతీయులకు స్వాతంత్ర్యములేవంద నొక కాసమును చేయబూనిరి. దానిని నివారించుటకు గంధీగారిని యోగ్యుల ప్రయత్నముల నొనర్చిరిగాని వినియోగింపలేదు. అప్పుడు గంధీగారు దక్షిణాభిముఖమున నొకసంఘము నేర్పరచిరి. నేటాలు ప్రధాన వాగ్దానమున స్వాతంత్ర్యవాదిగ పనిచేయవారంబించిరి. 1906 లో సంవత్సరమున గంధీగారు హిందూదేశమునకు వచ్చినపుడు దక్షిణాభిముఖము దేశీయులను గూర్చి యొసంగిన ప్రసంగముల ప్రబలికాగ్రహము కలిగించుటచే ముఖ్యమంత్రిగారు కుటుంబముగ దక్షిణాభిముఖమున వచ్చిరి. అప్పుడు ఆయనముననే ఆటకేసిన మరీ 600 మందిభారతీయులను గూర్చి దర్శనము దిగకుండచేయుటకు గుంపునిరోధమును కలిగించెను. దక్షిణాభిముఖ బోయరుముద్దమునందును పిమ్మట మహామారివాగ్దాని బయలుదేరినపుడును బ్యాటాలెగవారు తిరుగుబాటు చేసినపుడును గంధీగారు స్వచ్ఛందనేవాత్రుల నేర్పరచి యెంతయు సహాయమొసరించిరి. దక్షిణాభిముఖ "ఇండియను ఒపెనియను" అనుపత్రిక నేర్పరించిరి. అచటనే ఫోయినిక్సు గ్రామమునందు వ్యవసాయకజనావాసము నేర్పరించిరి. ఈచరిత్రవలనను గంధీగారికి చాలధనవ్యయము తటస్థించినది. కాని ఆపత్రిక ఆదేశమున చాల మేలుపలుపజాలెను. భారతీయులు వేలినుద్రలను వేయవలెను, తమ పేరులను నమోదు చేయించుకొనవలెను నిబంధనల నాదొరతనమువారి నేర్పరచినపుడు గంధీగారు సాత్విక నిరోధ విధానము నేర్పరించిరి. ఈ సందర్భమున గంధీగారు వెళ్ళు సారులు భార్య పుత్రులతోగూడ కారాగార నివాస శిక్ష ననుభవించిరి. వీరి చరిత్రను గూర్చి జి. జి. బోతుగారు వ్రాసిన కొన్ని విషయములు స్మరణీయులుగనున్నవి.

1908 వ సంవత్సరమున జోహన్న బర్గలో సంఖ్యేధ మధికముగ నుండెను. నల్ల వారిని జూచి తెల్లవారు వెళ్ళుచుండి వైరణ వహింప లేకుండిరి. దానితో సాటు వక్తకపు పోటీలు. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యములు జాతి విభాతి భర్తములు మున్నగు కారణముల వినకములు కలిగెను. ఆ కారణమున గాజకీయాధికార వాంఛ అన్యాయము, జాతిమత్సరము వక్తక సంబంధముగు స్వాధీ పరత్వము మున్నగు సాధనములతో బోయరులపాద ప్రారంభించిరి. అసహాయులగు ఆసియా ఖండవాసులకునుపిరుతీయులకుండనుండి ఒక్కొక్కప్పుడుపోతీ తిక్కముగ లేగుచుండెను. మరియొకప్పుడుతగుచుండెను. కాని మొదలంట నశింపనేలేదు. అప్పుడు నేను గంధీగారితో "మిత్రమా! ఈపోరు చిరకాలము సాగునట్లున్నది. ఆంగ్లేయులు సరకుచేయకుండ నున్నారు. ఈ దొరతనమువారు పట్టినట్లు విడువకుండ నున్నారు" అని నుడిచిపెట్టి "కానిండు ఈవాదలను దీర్చకాల మనుభవించుట తటస్థించెనేని మాదేశీయులందు వలన పశుభులయ్యెదరుగాక వారికి జయము సంసిద్ధమగును" అని ఆయన నుడిచిరి.

సౌమ్యతనము.

ఈయనజీవనము సామాన్యులకు వింతగదోయెను. కొందరు మొదటనట్టి యప్రాపంచికచర్యలనుచూచి ఈయనకు దుర్భావములను నాలోపించుటయును గలదుగాని ఆయన యథాగ్రహభావమును గుర్తించిన పిమ్మట నాయన ఎదుట మనము నిలుచుట కయిన సర్దులము గామని వారే సిగ్గుపడుదురు. ఆయనభక్తసమునందు వాంఛయేమియునులేదు. "ఆయనయేమియును పుచ్చుకొనడు. ఇంగ్లాండున కేగునపుడు మేమిచ్చిన సామ్యము మరల మాకే తెచ్చియిచ్చివేసెను. మేము నేటాలు లోనిచ్చిన బహుమతులను ప్రజోపకార నిధికిచ్చివేసెను. దానిద్రవ్యమునే ఆయన కొరుచున్నాడు గాననే ధనహినుడునున్నాడు." అని ఆయనసహకారులు కోపముతోనందురు. వారాయనచూచి యచ్చెరువు నొందుదురు. జనవిరుద్ధముగు స్వాధీ రామోత్సమున కాగహింతురు. విశ్వాసోత్సాహములతో నాయనను ప్రేమింతురు. ఆయనతో సంపర్కించుటయే యుచార విద్యాభ్యాసమొనర్చుట. ఆయనను తెలిసికొనుటయే ప్రేమాదర్శనగంధిద్వితీ ఆయన పరిశ్రమతీతమునందట్టి యసామాన్య మహిమగలదు.

స్థానిక వార్తలు

20-వ తేది మంగళాశ్చరము
మదరాసు కార్మికముల మీటింగు సా. 5-15

24-వ తేది శనివారము
మదరాసు లాడిన్సురు, మూర్ వెనిలియను రా. 8-0

కాలమాన్యస్థి. — నిన్న సభికోన్వత్తితి 98.7 మాత్రము; అసమాన్యస్థి 80.4 మాత్రము.

దీపములవేళ. — నేడు రేపుసాయంకాలము 6-51 గంటలకు దీపములు వెలిగింపవలయును.

రంగున మెములు. — ఎల్లుండి బుధవారము సాయంకాలము 5 గంటలకు చెన్నపట్టణమునందొరగూడున కొక మెములు స్త్రీమరు తెలుదేటును, బర్మాను పోకలమును తెరములు మొదలైనవి నాండు అరొహ్మ ముద్రి-టి గంటలలోపల జెనరల్ పోస్టాఫీసులో పోస్టు చేయవలెను.

సెయింట్ మేరీస్ హైస్కూలు. — ఎల్లుండి బుధవారము సాయంకాలము 5-15 గంటలకు కార్మిగి జేదన గ్రంథము చదువబడును; సెయింట్ మేరీస్ హైస్కూలునింప బడి యందుప్రవేశోత్సవము నిర్వహింపబడును.

సెయింట్ బార్బరీస్. — ఈ వారముంతయు సెయింట్ బార్బరీస్ యూనివేర్సు బడును. రాకపోకలు మొదలైనవి వాణాజీగేటువ్వారా జరుగును. బకపు మొదలైన వానిని గూర్చిన కొన్ని నిగ్గుంధ నిబంధనలు కూడ ప్రకటింపబడినవి.

వర్తకులకు కల్పతరువు.

వాణిజ్య సూచికలు.
(Commercial Directories.)

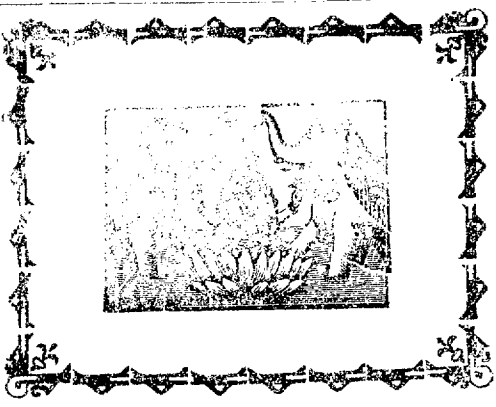
వాణిజ్యసూచికలు, అన్ని దేశములలోను, అన్ని భాషలలోను యున్నవిగాని ఆంధ్రదేశమునకు నూతనము. ఇవి వాణిజ్యభవనమునకు సోపానములు. ఇవి లేనిచో వాణిజ్యము అభివృద్ధి కానేరదు. ఇవిలేనిదేశము నాగ్రకదేశమని చెప్పటకు వీలులేదు. వీనిచే ప్రతివక్తకు, ప్రతివస్తు నిగూఢ బకరి కొరకెని, పట్టణములందును పల్లెలందును వస్తువులను కొని జనసామాన్యమునకును సంబంధము కలుగును. ఇవి దేశమందన్ని వాణిజ్యకార్యాలయములలో నుండును గాన ప్రకటన దాగ్గయొక్కయు, వ్యవహారముల నిండు నమోదుచేయించు కొనిన వక్తకులయొక్కయు వ్యాపారము లొకమందరికి తెలియగలదు. మీరు చేయు వ్యవహారము జగముంతయు ప్రాకి అభివృద్ధి కావలయునన్న మీపేరు నిండు నమోదుచేయించు కొనక తప్పదు. మీరేవ్యవహారమును చేయుటలేదా? చేయుచున్నచో మీవ్యవహారము జగముంతయు వ్యాపించి అభివృద్ధి కావలయునా? అట్లయినచో యానూచికయే ఆకొరికు ముఖ్యసాధనము. గాన మీవ్యవహారమును వానియందు నమోదుచేయించుకొనుడు. మేము రెండుసూచికలు ప్రచురించబోవుచున్నాము.

i. ఇంగ్లీషున ఆంధ్రదేశమందుగల వక్తకులు, వస్తు నిర్మాతలు, ఏజంట్లు వగయిరానూచిక ఇదిఅన్ని దేశములవక్తక కార్యాలయములకు బంపబడును.

ii. నిఖిలదేశ అనగా ఆంధ్రదేశ, సర్వేంద్రియా, యింగ్లండు, అమెరికా, జపాను, ప్రాన్సు మొదలుగాగల జరికాల్ మికదేశములయందు దేశస్తువు యొకర్కారములయందు నిర్మించబడుచున్నచో వాటిసూచిక. ఈఆంధ్రదేశమందు ప్రతివారికి తెలియుటకై తెలుగున ప్రకటించబడును.

ప్రకటన చార్జీలు. — ప్రైవేట్ 1/4 క్రాసు.
పూర్తి ప్రైవేట్ రూ 12. 1/2 ప్రైవేట్ రూ 7. 1/4 ప్రైవేట్ రూ 4. 1/2 ప్రైవేట్ రూ 2 మాత్రమే. వ్యవహారము చిరునామాలు నమోదుచేయుటకు 12 అణాలు మాత్రమే. ఈచార్జీలు రెండింటికి ప్రత్యేకము. 2 వ నెంబరు సూచిక అనగా తెలుగుపుస్తకము సుమారు వేయిపేజీలుండును. వెల అందరికిని సులభముగనుండుటకై రూ 5 మాత్రమే. మేము ఎందరికి కాకలయునో అన్ని ప్రతులుమాత్రమే వేయదలచుకొన్నాము గాన పుస్తకములు గావలసినవారు వారిఆర్డరు రిజిస్టరుచేయించుకొనిన మంచిది. లేనిచో స్పష్టముగ దొడకవు. ముందు ఖరీదు బంపువారికి పుస్తకముఖరీదు రూ 5 మాత్రమే. ఆర్డరు ప్రకటనము వగయిరాలు గ్రహించుట కొద్దిగోజులలో చాలించదడువును. యావిషయమై రేపు మీరు మరచిపోవచ్చును గాన యాగోజుననే వ్రాసి మేము కలుగగలదు. త్వరపడుడు.

చిరునామా: —
ఆంధ్ర నిట్టింగ్ కంపెనీ, గుంటూరు.

ఆంధ్రపత్రిక

1915-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 19-తేది పోస్టువారము.

స్వదేశోద్యమము.

కాలచక్ర భ్రమణమున కనరాని వింతలుండవు గదా! కొన్ని సంవత్సరముల క్రింద స్వదేశోద్యమ మనిన మన పరిపాలకుల క్రోధాగ్రహములకు ప్రాంతమగుచుండినది. కొందరు క్రొందియధికారులు స్వదేశియనిన రాజద్రోహమని యిచ్చారము కల్పింపకుండ నివర్తింప జేయుటకు ప్రభుత్వమువారు జ్యోతిషముకలుగ జేసికొని యత్నపుల పరిపాలింపవలసి వచ్చునంతటికి సందేహము యుండినది పరిపాలకుల యాదాసీద్యముచేత బౌద్ధాసీద్య మాత్రమే గాక కొంతగూఢ మైన వ్యతిరేక భావము చేత 1905-06 వ సంవత్సర ప్రాంతమున ప్రాంతమయిన స్వదేశోద్యమము కొంతకాలము తలయెత్తికొన నీగినను ప్రజలయందు విద్యవ్యాపించి తగినబలము చేకూరి యుండక పోవుటచేతను ముఖ్యముగా మనదేశమే బీదదేశ మగుటచేతను విజృంభింపలేక పోయినది. అందువలన మననాయకులే యనెను లిటివల స్వదేశోద్యమ మనిన నేవో ఒకసన భావముతో జూచుటకు సాహసించు మనస్థితిలోనికి దిగువారైరి. కాని విద్యుద్యమమును సహజబలము కలదగునని స్వాయ బద్ధముగా నుండునని లోకహితంజే యగునని ఎన్నియవస్థలందవలసియుండినను తుదకు విజయమందకపోదు. అక్కడక్కడ పెక్కుమాటల నాకు ప్రాత యభ్యాసమునకు బోని హైందవ పుత్రులు స్వదేశోద్యమాభివృద్ధికినై పాటుపడు చుండినను మూడు నాలుగేండ్ల కాలము స్వదేశోద్యమము నిముస నిముసమునకు భారత సంతానపు దేశ మాతృసందర్శన సంశోషమును వెలిబుచ్చుచున్న నుముగా నుండక కొంత వెనుకపడి యుండినది. 1912 వ సంవత్సర ప్రాంతముల దివాలాగీసిన స్వదేశి బ్యాంకుల సముదాయ మియ్యద్యమము నిండు వెనుకకు నెట్టిచెయ. ఆదెబ్బతో స్వదేశోద్యమము పేరు చెప్పుకొనుటకే వెనుకడిసినవారుడి రనినను తప్పుగాదు. ఇట్టిస్థితియందుండిన 'స్వదేశి' ని నైరోపా నుహాసంగ్రామము పొడవూప నవిన తెజముతో పురుగుధొంగినది. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము హైందవులకు నియ్యక పోవుటవలన బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు మిక్కిలిగా సహాయము సహజముగా గావలసియుండు సందిగ్ధ సమయములలో వాటిల్లు కష్టనష్టముల నాంగ్లాధికారులు స్పష్టముగా గుర్తింప మార్గమేర్పడినది. వారన్నివిధములను తమ సామ్రాజ్యపుత్రులని విజృంభింపజేయ కంకణ బద్ధులయినారు. ఆ సామ్రాజ్యమునకు మన హైందవభూమి శిరోభూషణము గదా. ఈశిరోభూషణముయొక్క తేజస్సును పెంచుట సర్వాంగ శోభకును సత్వినసర మగుటచేత మనయదృష్టము కొంతవరకు నేటికి ఫలించినది. బ్రిటిషు హృదయము స్వాతంత్ర్యకుర మరులను గట్టిగా నన్ని మనవిశేషగుణము నాదగు సాత్త్విక గుణముతో ప్రవర్తించినందులకు నా సాత్త్వికగుణమే యాంగ్ల

హృదయములను క్రమ క్రమముగా జయింపగలిగినది. నేటిదినము మన ప్రభువులు మన వ్యాపారముల యెడలను మన పరిశ్రమల యెడలను మన విద్యయెడలను అదియిదియన కలకునకు సంబంధించిన యెల్లవిషయములను నిదివర కెప్పుడును జూకని సానుభూతిని జూపుచున్నారు. వంగరాష్ట్రమున పరిశ్రామికాభివృద్ధి చరిత్రను విమర్శిస్తూ ర్వముగ విచారించి వివర్తింప వలసినదని యా ప్రభుత్వమువారు నియమించిన జె. ఏ. ఎస్. స్వామి వి. సి. ఎస్. గారు తమరిపోట్లతో స్వదేశోద్యమముయొక్క అభివృద్ధి క్షేత్రములను గుర్తించి చర్చించియున్నారు. నేటిదినము మేము క్రకటింపచుండు తి త్రివారలగా నొక త్రివార ప్రాంత సంక్షేపముగా స్వామిగారి యభిప్రాయముల నిచ్చుచున్నది. ఆయభిప్రాయములను జదివిన నెవ్వరికి హర్షాశ్రువులు రాలవు? ఎవ్వకుస్వామిగారు ప్రభుత్వోపకారి యనుటను మరచిపోవు? హైందవభూమిప్రతినిధియూ యేమియనియినా పరయుండగలడు? ఎవ్వని హృదయమున స్వదేశోద్యమోత్సాహము మరల యంకురింపకుండును? ఎవ్వనిమనస్సు పువ్రనకెదుట హైందవ లక్ష్మీవిజయ యోతనతోడి రాష్ట్రముల యధిపాన దేవతలగు మత్తగ జయానల కమలదళి పూజలందుచుండుట చిత్రితము కాకయుండును? హైందవ సోదరులు స్వామిగారి మాటలను జక్కగా చెవి వొరనిత్తురు గాక యని హెచ్చరించున్నాము. మన ప్రభుత్వము వారు ముఖ్యముగా ఇండియా కెక్రటరీగాను తలపోసి తలపోసి యారయుదురు గాక యని వేచుచున్నాము. మనదేశమున స్వదేశి పరిశ్రమలు విజయమగు ననుటకు స్వామిగారు పేర్కొనిన వంగరాష్ట్రము నందలి రాసాయనిక కర్మాగారము పెన్నింటి పాటి కర్మాగారములు, తుత్తునాగపు థాయి కర్మాగారము, మృద్భాష్ట్రముల కర్మాగారము, తోల్లకర్మాగారము, అల్లిక పని కర్మాగారములు నిదర్శనములు. ఇట్టి నిదర్శనములు మన దేశములోని ఇతర భాగముల నుండియు నియ్యవచ్చును. స్వామిగారు చూపినలోపములను వారు కనుపరచిన అభివృద్ధి మార్గములను గమనింప దగియున్నది. ఈదేశమున పరిశ్రమ లభివృద్ధికాక పోవుటకు వారి ననుసరించి మొదటి యోజనము మూల ధనలోపము. ఈదేశమున ద్రవ్యము మార్వాడీలవద్దను, భూస్వాములవద్దను, వక్షిలువృత్తి మున్నగువృత్తులలో నుండు కొండల వద్దను నున్నది అంగ్లసీమలోవలె మత్తగతగతి వారి చేతులలో ద్రవ్యములేదు. ఇచ్చట ద్రవ్యము గలవారు భూములు కొనుటయందో తనఖాలు పెట్టుకొని వక్షివ్యాపారము జరుపుటయందో దానిని వినియోగించుచున్నారు. ఇట్టి వినియోగము నుండి త్వరలో ద్రవ్యము బయటపడు సూచనలు కానరావచ్చును. నిధులపద్ధతి యీ దేశమున లేనే లేదనవచ్చును అందుచేత పరిశ్రమకు కడంగువానికే ద్రవ్యసహాయములేదు. వ్యయము వంకచూచి తిమా ఇతర దేశములందుకంటె హైందవ పరిశ్రామికునకుచిక్కి లెక్కువ ఇతర దేశములలో యంత్రసామగ్రి నిచ్చువాడు అపకృష్టపుత్రుల నొక విచారము. అందరును పరిశ్రామికునకు, నిధులు మధ్యవరులుగా నుండుటచేత, వాయిదాల మీద తీరుతిని నిచ్చుచుండురు. ఈ దేశముననో పరిశ్రామికుడు వీనికన్నటికిని మూలధనము పెట్టి తీరవలసి యున్నాడు. ఇత విశదముగా నునయ్యాక కష్టించి స్వామిగారి చిహ్నమునుబట్టి హైందవ భూమియంతటికృతజ్ఞులకును వారు పాత్రులు. ఇట్లయే బహుకాలముగా మననాయకులు ప్రభుత్వము వారు రాజధాని బ్యాంకులను హైందవ పయోగమున కొదవురీతిని సంస్కరింపవలెనని పెట్టు

చుండు మొరకు మూలాధారము. ఇచ్చటికైనను ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించి హైందవులకు మూల ధనమొకపు మార్గము లేర్పరచ వలసియున్నారు. మన నాణెకుల వ్యతిరేక విధియు సాగియున ఇండియా కార్యదర్శిగారి 1910 వ సంవత్సరపు నుత్తరువు స్వాయగారి చేతినున్నాడ వ్యతిరేకము గానే విమర్శింపబడినది. ప్రకటనాశతములకంటె ప్రదర్శన మొక్కండుమేలని వారిసిద్ధాంతము. ప్రభు పుత్రులకాలము ఈ పరిశ్రమ యిట్టిది ఆపరిశ్రమ యిట్టిదియని ప్రకటించుచున్నను లాభములేదు. ప్రభువులు పరిశ్రమలను మదరాసునకువలె మన ప్రమించి లాభము రాగలదని నిరూపించిననే తప్ప మూలధనాధికారి బయటికిరావట. అంతేకాక స్వదేశోద్యమపులను ప్రభుత్వమువారు హెచ్చుగా కొనియుకూడ ప్రోత్సాహపరచ వలసియున్నారట. ఈ విషయములను తప్పక మన ప్రభుత్వములవారు గమనించి స్వామిగారి సలహాలను కార్యక్రమము నకు దెత్తురని నమ్ముచున్నాము. ప్రజానాయకులు ప్రత్యేకముగా గమనింప వలసిన విషయములు, స్వామిగారి రిపోర్టులోనున్నవి. పరిశ్రామికముగా మంచిశిక్షనందన యావనులు మనవారనేకులున్నారటగాని పిరికితగిన కార్యసాధన శిక్షణ లేదట. ఈ శిక్షణను కలుజజేయుట ఎవ్వరి పూచి యో మననాయకు లాలోచింప వలసియున్నారు. వంగరాష్ట్రమున మూలధనము లేకపోవుట చేతనే ఒక అగ్గిపుల్లల కర్మాగారము నిలచిపోయినదనియు మరెయొకటి నిలచిపోవ నున్నదనియు స్వామిగారు సందర్భవశమున వ్రాయుచున్నారు. ఇది యెంత శోచనీయము! ప్రభువులుగాని ప్రజానాయకులు గాని దీనికి ప్రతికారము చేయజాలరా?

మొన్న సాయంత్రము గొప్ప దంపతులకు మద్రాసు నగరమిచ్చిన స్వాగతము అద్వితీయము. వృద్ధులు, యౌవనులు ధనవంతులు ధనహీనులు, విద్యావంతులు విద్యావిహీనులు నందఱును రైల్వే స్టేషనుభారము మీద వేలకొలది ఇసుక కాల్యుటకు వీలులేనిపగిది గుమిగూడుటను సినగరము ఇదివరకు చూచి యుండలేదనిన నతిశయోక్తిగాదు. ఈ సినగరము ప్రభువులకు స్వాగతమిచ్చినది రాజులకు స్వాగతమిచ్చినది, మతగురువులకు స్వాగతమిచ్చినది భీమబలులకు స్వాగతమిచ్చినది. రాజనీతి పారీణులకు స్వాగతమిచ్చినది. కాని ఎవ్వరికిని ఎప్పుడు నింతయుత్సాహ పూర్వక శారవము జరుగలేదని అనుభవజ్ఞులాడి కొనిరి. ఇందులకు కారణ మేమి. గాంధీదంపతులు ప్రభువులుగారు. రాజులు గారు, మతపితముల నెలకొల్పిన యాచార్యులు గారు, విగ్రహములను జూచితినూ బల మొకటి విరియందు కలదాయను నట్లుండురు. పొడవైనవారు గారు, దళిమైన వారునుగారు. చూచుటకు మిక్కిలి తేలికమనుష్యులు. రాజనీతిజ్ఞులందరూ వినినిమిండిన వారి నెందరినో మనమాతగనినది. ఇట్లు డియు నింతజనము నాన్వేషించిన శక్తియెద్ది? ఇన్ని దక్షాలవో నతులందిన రహస్యమెద్ది? ప్రోక్కుడు వడచున్నను చెమటలూరు చున్నను ప్రక్కవారు వెనుకవారు ముందుగారు బ్రతికి యొచ్చి ఊపిరాడకుండ జేయుదురోయను భయము కలుగుచుండినను, ఆ గాంధీదంపతు ముఖ బింబములను జూచినచాలునని హైందవ సోదరుల నా సముద్రమున నిడిచిన మహాసూత్రము వైన స్వరూపముగు ప్రేమా సూత్రమేకాదా. ఆప్రేమా సూత్ర బలమున నిదంపతులు స్వార్థత్యాగము నొనర్చి సంవత్సరముల కొలదిని వినువక వేగింపక మాతృదేశ శారవమునకై కుడిచిన యిజమల విజ్ఞానము వలనగలిగిన సంవేదనము గదా మొన్నటి సనూవేశ రూపమున ప్రతిఫలించినది. ఇట్టిసంవేదనయేగదా దేశోదారకము.

బిరోపా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లండు

యన్దము—ఇండియా

జేమ్సు గారి యాభిప్రాయము.

లండను ఏప్రిల్ 16:—సర్ ప్రాక్ జేమ్సు గారిండియా నుండి మరలినచిట్టి. వీరిని చైతన్య ప్రతినిధి-సందర్శించినపుడెట్లు చెప్పిరి. ఇండియాను తిరిగివచ్చుట కాంతిము నిలిచియున్నది. ఆక్రమకర్తల మాత్రము బంధింపబడి జరుగుచున్నది. ఇంతవరకు ఇండియా నాకు మిక్కిలి కాంతిముగనున్నది. జర్మనీవారి ప్రేరణలన్నియు నిష్ఫలములై పరి.

దక్షిణాఫ్రికానుగూర్చి యిట్లు చెప్పిరి. బోతా గారును స్పట్సు గారును తిరుగుబాటునభివృద్ధి. ఇదియంతయు మనోగతమేనని. దక్షిణాఫ్రికానుగూర్చి సందర్శించిన ఇంద్రుని. ఫలితమునుగురించి సంశయములేదు. బోతా గారును స్పట్సు గారు సహకరించిన ప్రభుత్వములను వారు తమ మాటవై నిలిచినందులకును వందలములు చేయవలసియున్నది.

బ్రిటీషువారి గురి.

జర్మనీవారి కుదురు.

లండను ఏప్రిల్ 16:—బ్రిటీషు హెడ్ క్వార్టర్స్ లోనున్న ప్రేక్షకుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. మాయా లుగ ఫిరంగియుద్ధము జరిగెను. ముఖ్యములగు బోతాను తేవియు జరుగలేదు. బ్రిటీషు వారు గురియుండివల ప్రసిద్ధిదముచున్నది. రిపోజులలో 18గురు చేతుకాండన జరిగిరి. ఈనెల 9 తేదీన బ్రిటీష్ కెప్టెన్ వద్ద మనముకేలగలది ప్రేక్షితిమి. ఇదియొకగోడ కిందనుండెను. ఈగోడ కేసుకందకముతో తేవియుండెను. ఆ ప్రదేశము జల మయ మగుటచే త్రేపుట కష్టపాత్యమైయు జయప్రథముగ నిర్వహింపగలిగిరి. గనిని ప్రేక్షింతువారితో పూర్వము గోడ మున్నగులమున కిప్పుడు భూమిచిలి ప్రేక్ష సారంగముగా నియున్నది. ఈగోడ కేసుకను సమీపముననున్న కందకములందును జర్మనువైరుడు త్రేపునమంది యుద్ధములకుల వారి కెక్కువ కష్టము కలిగియుండును. మరునాటినుండి కందకములకింద శత్రువులకు గనిని ప్రేక్షి ప్రేక్షి కాని మనకు కష్టమేమియు కలుగలేదు.

గ్లాడ్ స్టను గారు మాతృభుగట.

పార్లమెంటు సభియులగు గ్లాడ్ స్ట గారు యన్దము నందు మాటలైరి వీరు పూర్వముగ్లాండు ముఖ్యమంత్రిగా నున్న గ్లాడ్ స్ట గారికి మరుమలుగు డెలియా. సెన్. గ్లాడ్ స్ట గారి పుత్రులును. 1885 జులై 14 తేదీన జన్మించిరి. వీరిని లిచర్లో కత్తువై పున 1914 సం॥ నందు నిల్వర్నాక్క బిగో వా రెన్ను కొనిరి.]

బర్మింగు హాములో సభ.

లండను ఏప్రిల్ 16:—యూనియన్ ట్యూ కక్షి వారలు బర్మింగు హాములందు సభ జరిగించి, ఆస్టిక్ చాంబర్లనుగా రుప వాదింపగ బాతీనొసరవకరమగు నిసందిగతరణమున యూనియన్ ట్యూ దొరతనవారికి సాయమునపుట పుండినయు, ఎంతటిభర్త్యులైనను సహించి బ్రిటీషువారును స్నేహితులును నయునునొంది నిరోధాయందు కాంతిలుపుటకు ధీరమగు కేర్నాలుల లింగియవరకు విడవకుండు యన్దమును సాగించ వలసినదనియు తీర్మానించెరి. ఈయన్దమునందు బ్రిటీషు వారికి జయము కలుగకపోయినచో వారికైవే కొన్నిబాతీయమువారుగ నిలిపబడెను.

ఫింబరులేనుగారి సంగతి.

లండను ఏప్రిల్ 17:—ఆస్టిక్ ఫింబరులేనుగారు బర్మింగు హాము ఇట్లు చెప్పిరి.—తెలియుము స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించి, నష్టమును ప్రతిఫలము పొందువరకు, ప్రాన్న నిర్భయముగా, అలాగిందియికిని మాట్లాడజాలు వరుడు, సర్దియా నాగిన పర్యాక్రమమునకు తగిన బహుమానమును సంపాదించు వరకు—నాగినము చేయబడిన భూమిని. గౌరవమును రషియా నాండు వరుడు, ఇంతేవారు, ఆఫ్రికాలోను, పసిఫిక్ తీరమునను ఉన్న మన కేయల కోరికలను తీర్చువరకు, సంధిచేసికొనుటకు సిలులేదు.

చాతుర్వైపునభ్యున్న ఏజ్సులు

లండను ఏప్రిల్ 17:—చాతుర్వైపునభ్యుగారి ఏజ్సులు, 20 వ లక్షలపాముల భరించుచున్నది.

జర్మను విమానములు.

పత్రికల అభిప్రాయములు

లాహోరు ఏప్రిల్ 17:—సి. ఎల్. నెట్టెపత్రిక

లండను విశేషము డిల్లు తెలియుజేయుచున్నాడు:—జర్మను విమానములు బాంబులు వేయుటకుల జర్మనీవారి యన్ద సంబంధమును ప్రయోజనమేమియు కలుగలేదు. ప్రజలలో కలిగించ వలసిన జర్మనీవారి యన్ద శక్తి యుండవచ్చును. ఈయన్ద శక్తియు పూర్తిగ నెరవేరలేదు. జర్మనుల అసమర్థతను పత్రికలు ఎగతాళి చేయుచున్నవి. జర్మనులు పార్లమెంటుపట్టణముమీదకు వచ్చి బాంబులు వేసినప్పుడు, విమానములు సరిగ జల్లి ఎదిరించ లేదనియు, రక్షణయేర్పాటులను సంస్కరించినదియు ప్రజలు గోలవెట్టిరి. ఇంగ్లండులో నిట్టిచేయులేదు. జర్మనులనుగురించి ఇక్కడిప్రజల తేమియుతల వెట్టిక నిర్భక్త్యమును చేయుచున్నారు.

ప్రస్తుతపు స్థితిగతులు.

సర్ ఎడ్వర్డు గారు తెలుపుసంగతులు.

లాహోరు ఏప్రిల్ 17:—గిల్డర్ తండు మిలిటరీ నెట్టె

పత్రిక లండను విశేషము డిల్లు తెలియుజేయు చున్నాడు:—మాక్స్ వేరుగు వర్తకసంఘము వాకికి వ్రాయుచు సర్ ఎడ్వర్డు గ్రే గారిట్లు తెలియజేసిరి:—చీవాడేశము విషయమై జపాను వారికి తదితర దేశములవారికి కొన్ని సంధిమరతు లున్నవి. ఈవరకు లిప్సడు సాలింపబడె ననుటకు కారణమేమియు లేదు. ప్రస్తుతపు స్థితిగతులను చూచికొనిన తేనిపోని భయ మేమియు లేదు.

జర్మను విమానములు.

ఇంగ్లండు తూర్పుతీరమున బాంబులు వేయుట.

సియా ఏప్రిల్ 17:—హిందూ దేశపు మంత్రి గా రీకింది సమాచారమును జంజిరి:—ఇంగ్లండు తూర్పుతీరమునకు కొన్ని నట్టియులచ్చి లో వెనుకలో మూలకు అనే పట్టణములమీద, బాంబులు వేసెనని. ఒక జర్మను, రెండు విమానములును ఈయరా గతములను జేసెయుండునట బాంబులువడి కలపగిడ్డంగికి నిప్పు ముట్టుకొనినది. కొన్ని యిండు ధ్వంసమై పరి. కాని ననన్దము కలిగినట్లులేదు. ఇంతకు ముందురాత్రి బాంబులు వేసిన జర్మను సురక్షితముగ జర్మనీకి తిరిగి వెళ్లిపోయినది.

సర్ బాన్ ఫ్రెంచిగారి జాబు

అలహాబాదు ఏప్రిల్ 18:—మునిన పత్రికకు లం

డన్ విశేషము పంపినవార్త:—నూర్ హామెల్ యన్దమునందు మనసే చాలనష్టమెనునని సర్ బాన్ ఫ్రెంచిగారు సేనలను సరిగా నడపలేదని ఇంగ్లండుపత్రికలు అనుకొనిరి. కాని వారు మొన్న పత్రికటిండిన జాబులను ఈ విరభిప్రాయము పోయినది. అధిక నష్టము కలిగినను, విజయము కలుగుట వలనను, శత్రు సేనల ప్రభుత్వము సన్నగిల్లుట వలనను, నష్టమునకు తగిన ప్రతిఫలము కలిగిన దని జరుగు ఇప్పుడు తలచుచు న్నారు. హిందూదేశపు సేన చక్కగా పోరినది. రెండవ రాయల్ విరి ఓ పునిలియున్న సేన లిప్సడు సేన హిందూ దేశము నుండి వచ్చి 4 వ రై ఫిల్ బ్రి కే డు అ త్రి ధౌ ర్యముగ పోరాడినవి. 14 వ కింగ్సురైఫిల్ సేనగూడ పోగడ్డకుగాంచింది. కొట్టెట్టియగ్లాడ్ సేన కేరడియ ను సేన 15 వ లాఫర్ పటాలము మీడిల్ నెట్టు కమిషనరునా విల్లువైరు వార్ వెస్టర్ మేన ఈపటాలములు శత్రు సేనలో నష్టముకలిగించుటకు మోరికందకములు లాగికొనుటకు చాల చక్కగా పోరినది. ఓరుకులోని ఆసుపత్రిని సర్ బాన్ ఫ్రెంచిగారు చాల పోగడ్డకు నష్టమే జేసరల్ ఓ. జోన్స్ గారి నాయకత్వము క్రింద పంచేసిన వైద్యుల పటాలములనుగూడ ఫ్రెంచిగారు మెచ్చుకొనిరి. ఆ గ మ్మ 28 వ తారీఖున సర్ హూరాసుస్మిత్ జోన్స్ గారు ఎడమ వైపునను బ్రిటీషు సేనను రక్షించినట్లే, నూర్ హామెల్ యన్దములో సర్ డగ్లస్ హేగు గారుగూడ సేనలను సమర్థతతో నడిపినందుకు, జేసరల్ ఫ్రెంచిగారు వీరిని మెచ్చుకొనిరి. మొదటి, రెండు సేనలను నడుపుచున్న డగ్లస్ హేగు గారును, జోన్స్ గారును, గొప్పసాహసధైర్యము చూపుచున్నాడు. వైల్లున్ రైఫిల్ పటాలము ఇటీవల జరిగిన యన్దములో ప్రశంసనీయు ముగ పోరాడినది. ఈపటాలములోని 8 మందికి, చక్కగా పోరాడినందుకు పతకములవచ్చినవి.

గ్లాడ్ స్టనుగారి మరణము.

బర్మింగు దేశము మొక్క సానుభూతి.

లండను ఏప్రిల్ 17:—స్వాతంత్ర్యమును నిలుపుటకు వంశపరంపరగా చేయుచున్న పోరాటమును సాగించిన గ్లాడ్ స్టన్ గారు యన్దములో చనిపోయినందుకు బర్మింగు దేశ యలందరు దుఃఖించుచున్నాడు. అని రెడ్డింగు గారు గ్లాడ్ స్టన్ ప్రభువును సానుభూతి తెలుపుచు బిల్లి గ్రామును పంపిరి.

ఇంగ్లీషు స్కూలు మేస్తరు.

వీరిని జర్మను సోల్దరు తుపాకితో కాల్చి చంపుట.

లండన్ ఏప్రిల్ 17:—ఆగ మ్మ 8 వ తారీఖున హడ్డి అను ఇంగ్లండు దేశీయుడు బర్మింగు నగరమునందొక బిల్డింగ్ యాణము చేయుచుండెను. బర్మింగు, కొలొన్ నేషనల్ లున్న నితనిని ఒక జర్మను సైనికుడు తుపాకితో కాల్చి చంపెను. జర్మను సైనికుని మిలిటరీ కోర్టును విచారించి విడుదలచేసిరి. హడ్డి జర్మను సైనికుని ఏవిధముగా కొవము తెప్పించినను హడ్డి తుపాకితో కాల్చి చంపుట ఖగూరీ నేరము క్రిందికి వచ్చును. ఇట్టిపనులు తగవు అని ఇంగ్లీషు వారతనమువారు బర్మింగు నగరము లోని ఆమెకను రాయబారిచ్వారా జర్మను దొరతన మునకు తెలిపిరి.

బ్రిటీషు విమానము.

జర్మను విమానమును పడగొట్టుట.

లండన్ ఏప్రిల్ 17:—కొల్పో సింహద్ద ఒక బ్రిటీషు విమానము జర్మను విమానమును పడగొట్టినది. జర్మను విమానములోని ఒకడు చనిపోయెను. రెండవదాని బ్రిటీషువారు పట్టుకొని.

పాపు

హెడ్లుమీద బాంబుల వేయుట.

లండను ఏప్రిల్ 17:—పారిసు. మన ప్రేమానుకులు మిగుల చురుకుగా పనిచేసిరి. మెట్టునగరమునకు విద్యుచ్ఛక్తి బంపు ప్రేక్షకులమీద 40 బాంబులను వేసిరి ఈ ప్రేక్షకులలో మధ్య నున్న గృహమునందెట్టుయగు పోగనచ్చెను. మెట్టు కొట్టలలో ఫిరంగులను వీరివై తీరముగ ప్రయోగింపబడినను వైమానికులు సురక్షితముగ మరలి వచ్చిరి.

వీరు తిరిగి వచ్చుచుండగా శత్రువుల యొక్క విమానములు మూడు గనబడినవి. వారివైబడి కిందకు దిగువట్టు చేసిరి.

రాత్నెల్ కద్దము:—మరొక కొట్టుమై 10 బాంబుల వేసిరి. ఆప్పుడు పోగయు నుంటయు బయలుదేరెను.

బేడెనులోని లియోనాట్టు పోలోని రైలు కర్మాగారము లపై 10 బాంబుల వేసిరి ఈ కర్మాగారములందు బాంబుల తయారుచేయుచున్నారు.

జర్మనీవారు వెనుకకు గొట్టబడుట.

నాటరుడేం డిజిటికీ కద్ద యాడునాటరు లీన్ ఎవ రైన్ కద్ద నోక సారియు జర్మనీ వారు ప్రతికోరముల సన్ని. కాని వెనుకకు గొట్టితిమి. మాంటుమేరీ భూమునందు ఫిరంగి యన్దములు జరుగుచున్నవి శత్రువుల ఫిరంగి దళములను మాంటుమేరీ అణచితిమి. ఒక మందుకొట్టుమును గూల్చితిమి.

పరాసువారికి విజయము కలుగుట.

సియా ఏప్రిల్ 17:—పరాసు అధికారము తెలియు జేయుచున్నాడు:—నాటరు డేము డిల్లాట్టుకు ఈభాగ్య భాగముననున్న ఒక ఉన్నత ప్రదేశమునందు జర్మనులను సన్నిలతో పాడివి పట్టుకొంటిమి ఈయన్నత ప్రదేశము, ఆగ్రా ను, లాబస్సీలకు మధ్యనున్నది. దీనిని పట్టుకొనుటకై మిత్ర మండలివారు ఆటుమా సములనుండి, పోరాడుచున్నారు. జర్మనీ వారు తిరిగి యెదిరించినప్పుడు వెనుకకు నెట్టి వేసి పరాసువారు సీరపడిరి.

పరాసువారి విమానములు 15 దినములలో ఆనైండు పట్టణమునందు జర్మనీవారి వైనికాధికారులను భవములమీద జయప్రథముగ బాంబులను వేసెనని.

వైమానికుల విచిత్రములు

లండన్ ఏప్రిల్ 17:—కనలూర జార్జి నగరు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—ఏప్రిల్ 14 వ తారీఖున కలిగిన ఇంగ్లీషు ప్రేమానుకులకు ఆతనమునందొక జర్మనీ సేనల కెల్లలు ఆడుకొను నెడ్డ కాల్చిబిల్డి చేసెను. అధిక కిందకునుండగా చూచి జర్మను సైనికులు ఏతో నెడ్డ బాంబులయ్యుచున్న దని భయ పడి వాగుకొనిరి. నెట్టడినదివారత దగ్గరకుచ్చి చూచిరి. దానివై “ఏవెల్ ఫూల్” అని వ్రాసియుండెను.

ఆమెనర్ నామ్ ఏప్రిల్ 17:— మెన్స్ట్రువేషన్స్
 న్యూన అను బ్రెస్టిఫుయర్లనామల ఏప్రిల్ 15 కు వాక్కున
 ట్రీక్-డేజునందలి గామ్యు-సేట్ మాడ ఫిరంగులుకాల్సిన
 వని కాన్స్టాంటునోమెనుండి వ్రాల్చి గామ్యు-సేట్.

అమెరికా

అమెరికావారి శాంతిసాధన ప్రయత్నములు
రూజువెల్ట్ గారి ఖండన
లండను ఏప్రిల్ 16:— న్యూయార్క్. రూజువెల్ట్ గారి మెరికావారు శాంతిసాధనమునకై గాంధీపురుషుల ప్రయత్నములను ఖండించుచు ప్రాసీది. వారిట్లు ప్రార్థించుచున్నారని మానవత్వముల నతిభారముగ భేదించి భర్తీయము బెల్జియం దేశమును రిక్తధారల ముంచినపుడు మానవత్వం యిప్పుడు శాంతిసాధనమునకై ప్రయత్నములు చేయుచున్నారని ఇవియెంతయును నీచముగా గన్పించును—శాంతిసాధనముల గూర్చి యుక్తపక్షినియ వారలగుచును జేరి బెల్జియం దండయాత్రను ఖండించి శాంతిసాధనమునకు సంయుక్త రాష్ట్రములవారుతిగ ప్రయత్నము చేయవలసిందని తీర్మానింప వలెను. బెల్జియం దేశము తరపున సంయుక్త రాష్ట్రముల వారు నిలబడకపోవుటచే తనజాతీయ విప్లవకర్తలను త్యజించి సిగ్గు నొందినవారైరి.

హాలండు

హాలండు దేశపు స్త్రీమరు.
జర్మనీవారు టార్పిడో బోట్లనుంచుట.
హాలండు ప్రజల ఆగ్రహము.
సియో పత్రిక 17:— హాలండు దేశపు తీరమున, లంగరు చేయబడిన, హాలండు దేశపు స్త్రీమరు, జర్మనీవారు టార్పిడో బోట్లనుంచుచి. ఈ దురాచరములను హాలండు దేశయు లకు, చాల ఆగ్రహము లిగినది. దీనిలో హాలండు దేశము వారి ధాన్యమున్నది. స్త్రీమరుల ద హాలండు దేశపు పతాకము ఎగురుచుండెను. తెలియజేయుటకై, జర్మనీవారు ఆకస్మికముగ టార్పిడో బోట్లను జర్మనీవారి యుద్ధపుటోడలకొన్ని హాలండు దేశపు పడవలను పట్టుకొని తీసికొనిపోయినవి.

“కాట్ విజ్ కు” అను నామ
హేగు పట్టణము ఏప్రిల్ 17:— “కాట్ విజ్ కు” అను తమ స్త్రీమరును ముంచుట మంచిదని కాదని హాలండు దేశమువారు జర్మనీకి తెలిపిరి.

కెనడా

కెనడాలో గోధుమలు.
లండను ఏప్రిల్ 17:— కెనడాలో ముందలి సావ్ కాట్ వెవాన్ రాష్ట్రములో పూర్వమునకు ఈయెడు గోధుమలకుండ 7½ లక్షల ఎకరములు ఎక్కువకన్నదని ఆరాస్రపు దొరతనము వారు తెలిపినారు.

ఇటలీ

ఆస్ట్రియనులు ఇటలీలో ప్రవేశించుట
లండన్ ఏప్రిల్ 17:— గురువారమునాడు 15 మంది ఆస్ట్రియనుల సైనికులు, లోలోకనుమకుండ ఇటలీలో ప్రవేశించి, రెండు మైళ్లు లోకలికన్వీరి. తరువాత వారు ఫ్రెంజినిస్ వల్లెరి. మంకుమలను వహించేయు ఇటలీ దేశపు అధికారులు ఆస్ట్రియనులను పట్టుకొనవలెనని వెంటకరించిరి. కాని వారు చిక్కులేదు. ఒకరినొకరు తుపాకులను కాల్చుకొనిరి. అని లోము నగరమునుండి టెలి గ్రాము వచ్చిరి.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టునును చంప ప్రయత్నము
కెయో ఏప్రిల్ 17:— ఈజిప్టును చంపుటకు ప్రయత్నించిన ఖలీలు ఆను వారిని సోమవారమునాడు మిలిటరీ కోర్టు వారు వివాదించును.

గ్రీసు

గ్రీసు స్త్రీమరుమీద బొల్షెవిక్ దండంబు
లండన్ ఏప్రిల్ 17:— ఎలిస్ పాంకోస్ అను గ్రీకు స్త్రీమరు ఈ దేశ నాయకులలో ప్రముఖులలోయి యుండగా బర్మింగ్ హమ్ మొదలు గానిమీద బొల్షెవిక్ దండంబున కళామును కడింపబడినది. వారు హాలండు కమ్మించుచున్నది.

దక్షిణాఫ్రికా

దక్షిణాఫ్రికాలో ఆగ్రహము.
దక్షిణాఫ్రికాలో రైతులకు చేరుట.
దక్షిణాఫ్రికాలో 17:— దక్షిణాఫ్రికాలో ఆగ్రహమును వారు ఇన్ కంట్రాను రైతులకు చేరుటకు కల్పించిరి.

బ్రిటిష్ రాష్ట్రము

డ్రెస్డెనును ముంచుట.
చిలీ దేశమువారి బాటు.
లాహోరు ఏప్రిల్ 17:— సిపిఐ అండు మిలిటరీ ట్రైబ్యునల్ కు లండను విశేషముగ డెల్టు తెలియజేయుచున్నాడు:— చిలీ దేశమువారు సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారికి తెలియజేసిరి:— బంధించబడిన డ్రెస్డెనును గ్లాస్కో వచ్చి యుండినది.
సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారి జవాబునా నీక్రింది సంగతులున్నవి:— మాకు గ్లాస్కో కెవలెను పంపించిన పార్స రాలేదు.
చిలీ తీరమున డ్రెస్డెనును బంధించి జేయుటకు తగిన యుద్ధవాహనలేవు. అందుచే డ్రెస్డెను చిలీ తాటస్థమునకు భంగముకలుగజేయుటకే వచ్చియుండును. డ్రెస్డెను చిలీ ఆధికారులను ఉల్లంఘించి జేసినది.

దక్షిణాఫ్రికా

పెంట్లూను ప్రభుత్వం.
ఉదకమండలమునకు వచ్చుట.
ఉదకమండలము ఏప్రిల్ 17:— పెంట్లూను ప్రభుత్వ గారు నేటిఉదయమున 11 గంటలకన్న ముందు దియచేసిరి. వీరియొక్క మునునూ చించుచు గౌరవాంజ్ఞముగ, 17 ఫిరంగులు జేయబడినవి.

న్యాయవాదుల సాధక బాధకములు.
డిస్ట్రిక్ట్ జడ్జిగారి కోటిను.
ఉదకమండలము ఏప్రిల్ 17:— కోయిలూరు డిస్ట్రిక్ట్ జడ్జిగారు న్యాయవాదులను సమీక్షించినది. కోయిలూరు ఒక కోటినుకు పంపిరి. సర్దిగోట్ల జడ్జిగారు ఒక దినమున తనిఖీచేసి, న్యాయవాది కర్తములలోని సభ్యులకేవియో సాధక బాధకము లున్నవి చెప్పిరి ఈకోటినును చూచి చాలమంది న్యాయవాదులు తమ యసమృత్తిని తెలియ జేసిరి. ఎఫ్. కోలాండ్లనుగారును ఎఫ్. జే. గొన్నేవు గారును తమ యసమృత్తిని ప్రకటించిరి. న్యాయవాదులనభిమతి ఇప్పుడే ప్రారంభమైనది. కాని పత్రికా ప్రతినిధుల సభకు రాని య్యుబడరు. అసమృత్తిని తెలియచి న్యాయవాదు లందరు సభకు దియచేసిరి.

బొంబాయి

సర్ ఎల్ ఫ్రెజు కెన్సింగ్టన్ గారు
బొంబాయి ఏప్రిల్ 17:— బొంబాయి చీఫ్ కోర్టుకు సంబంధించిన సర్ ఆల్ ఫ్రెజు కెన్సింగ్టన్ గారును, చెన్నైకి హైకోర్టుకు సంబంధించిన, జడ్జిను ప్రోటరు గారును మే 1 వ తేదీని బొంబాయి నుండి సీమకు వెళ్లవచ్చును.

ఆరవిలు సెటల్మెంటు.
ఆర్యసోదర సంఘమువారు గౌరవించుట.
బొంబాయి ఏప్రిల్ 18:— ఆరవిలు సెటల్మెంటు గారు సార్వభౌమిక శాసనసభకు, సభ్యులుగ నియమింపబడిండునకు, గౌరవించుచు ఆర్యసోదర సంఘమువారు నేటి సాయం కాలమున విందుచేసిరి.

బొంబాయి హైకోర్టు.
బొంబాయి ఏప్రిల్ 17:— బొంబాయి హైకోర్టుకు నేడు జేపి కాలవు సెలవు లియ్యబడినది. జాను నెల మొదటి వారము తరువాత లిరిగి కోర్టు పెట్టబడును.

తమిళనాడు

కరాచి ఏప్రిల్ 19:— 1-4-1915 వ తేదీ మొదలు హిందూ దేశమునది ముహమ్మదా సేవకునుండి బిసాత్ ఆది వారమునాడు తప్పక జరిగినది. ప్రతిదినమును బిసాత్ గా చూచుచును. హిందూ దేశపు తమిళనాడు లేకెల్లులు ఆనగా చూచుచును కాటవిజపుల యుత్తరమునకు ఆర్థికావసరాలిల్ల కంటింగులని యుండును.

కలకత్తా

సర్ హామిల్టన్ బొంబాయి ప్రేమిటు.
కలకత్తా ఏప్రిల్ 17:— సర్ హామిల్టన్ బొంబాయి చేరిన సందర్భమున సంగతులు విచారించి కోర్టు ఆదేశాలనుగూర్చి సంగతులు తెలిసిరి:— సర్ హామిల్టన్ కోర్టులోని సంగతిని మొదలునుండి జిల్లాలో నోక గ్రామును. గ్రామముల ఆజ్ఞాములను

సేయింత ప్రాణవృత్తును. ఇంతియండి దెబ్బతగులుటయు సంభవించినది. వీరందరు మహమ్మదీయులు అత్యుజ్జాసములేదు. ఇంచు 12 వ తేది రాత్రి తమ్ములు అలీ యసువానియంటివద్ద జరిగినది. ఇతడు నడ్డీవ్యాపారము చేయును. లాలూ కాదారు కూడాను. రాత్రి రెండు గంటలకు తమ్ముడు పరుండిగదిలో దొంగలు దూరిరి. గోడకు కన్నుముత్రవిద్వంశులు ప్రవేశించిరి. దొంగల కేమియు దొరకతను ఇతని వెంటనే వెలుగల సామానులు లేవు. అంగుచే దొంగలు ప్రాణమునిసిరి, ప్రేలుడు పదార్థములతో నోకకుడించు, తమ్ములు లేకరింద వెట్టి నిప్పు మట్టించిరి. తమ్ములు మెలకువచచ్చి నిప్పును చూచి కలవంద పొగెను. కానిమీద ఇతడు కేలు చేయగా, కుండయున్న చోటికి, చాలమందియూగిరి. కానిలో కేమియుండునో చూతమని కొందరు మూసినట్టి నూచుటకు సరకు పుట్టి గాబుల్లాయనుకడు కెదరుకర్రతో కుండమీద నోక వెట్టు వెట్టును. వెంటనే కుండ ముక్కలు ముక్కలు క్రింద పగిలి బ్రహ్మాండము గుధ్వరి అయినది. అరవైమందికి కొద్దిగనా గొప్పగనా దెబ్బలు తగిలినవి. తమ్ములుతోనూడ తొమ్మండ్రుగురు చనిపోయిరి. దగ్గరనున్న గాబుల్లూను, ఒక పిల్లవాడును కూడ మృతి జెంది దెబ్బలు తగిలినవారికి నయమైనది.

ముసల్మానులపరా బొంబాయి కేసు.
కలకత్తా ఏప్రిల్ 19:— ముసల్మానులపరా బొంబాయి కేసులో ముద్దయిగానన్న యాజమాని డి.వి.వి. సర్వోధ్యక్షాధిపతులు తీర్మానించినవిట్లు దొరతనము వారితని నోక ఆత్మసత్వ మతప్రచారక సభ్యులసభ్యుని సభరక్షణము క్రింద నిండ్లాండునకు పంపిరియును ఆ ప్రయాణ క్యయములన్నటిని దొరతనమువారే భరించినదియును అప్పుత బాజారుపత్రిక ప్రాయుచున్నది.

మానసియులగు దానుగారు.
భారతీయయోధులకు హక్కులను అందచేయుట కంగీకరించుట.
కలకత్తా ఏప్రిల్ 19:— భారత వాస్తవ్యులలో మానసియులు ఎం ఎస్. దానుగారు యుద్ధ సిగ్గులలోనున్న భారత యోధులకు హక్కులను చిలుములను హక్కులను అందచేయుట కంగీకరించిరి. ఈ హక్కులు 10000 హక్కు చిలుములను అందుకు కావలసిన హక్కును పంపెదరు. మరి 10000 జులకు మరిన్ని హక్కులను పంపెదరు.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ నో టీ సు.

స్పెషల్ వర్క్సు డిపార్టుమెంటు.
కంట్రాక్టు ఎం టి ఎం. నె. 22. A.
ఇనుపపోత గొట్టములు (కేప్స్ అయిరెక్టెడ్ వైపులు) ప్రత్యేక పోత సామానులు (స్పెషల్ కేప్స్ లింగులు) తూము మూతలు (స్టూను వాల్ వు) హైడ్రాంట్లు. మున్నగునవి సప్లయ చేయుటకును, కార్పొరేషను వారికి ఒప్పుగించుటకును, కంట్రాక్టు చేయుటకు యిష్టపడి, తగినవారు పెట్టుకొను టెండర్లు మదరాసు కార్పొరేషను వారు లంగీకరింతురు మొత్తపు గొట్టములు, ప్రత్యేక పోత సామానులు 4700 టన్నులు కావలసియున్నవి. వీటిమధ్యకొలత 2½ మొదలు 42 అంగుళముల వరకు రకరకముల నుండును.

1915 సంవత్సరము జూలయి నెల 14 తేది మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు పోతల మదరాసు కార్పొరేషన్ ప్రసిడెంటుగారి సముఖమునకు చేరు నట్లు టెండర్లు, సరాసరి కంపుకొన బడవలెను.

టెండరు భారములు గు 7-8 0 లు చెల్లించి మదరాసు కార్పొరేషన్ కిక్కినూ ఆఫీసరు గారి వద్ద పోంపించును. ఈ పైకముతిరిగి యిచ్చబడ నేరదు. టెండరు దాఖలు పై ఆఫీసరు వారివద్దనే గు 500 లు పునానముగా చెల్లించి వారుయిచ్చు రిసీదును టెండరులో చేర్చి కంపుకొనవలెను.

కార్పొరేషన్ వారు తక్కువకు పెట్టుకొనబడిన టెండరునుగాని లేక ఏ టెండరునగున గాని లంగీకరించవలెనను నియమావళియు లేదు.

నేషియల్ పార్కు) జె. డబ్ల్యు. మొదలే మదరాసు 14-4-1915) స్పెషల్ ఇంజనీయు

[illegible]

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

Murdering a British School Master.**A Strong British Protest.**

LONDON, April 18.

Great Britain, through the American Ambassador in Berlin, has protested in the strongest terms against the shooting of a British schoolmaster named Mr. Hadley in a train between Berlin and Cologne on August 8th by a German officer, who was afterwards court-martialled and acquitted. The protest says that, whatever provocation the officer had received, the shooting can only be described as murder.

Unionists and the Government.**Resolution of Support**

LONDON, April 16.

The Unionist Meeting in Birmingham on the proposal of Mr. Austen Chamberlain passed a resolution approving of the Unionist leaders supporting Government during the present period of national peril and trusting that the war would be vigorously prosecuted at whatever costs until the complete victory of Britain and her Allies had secured the foundation of peace in Europe. Unless we carried the struggle to a successful conclusion, Great Britain would cease to count as a great nation.

When would Peace be Possible.**Mr. Austin Chamberlain's Speech.**

LONDON, April 18.

Moving the resolution at Birmingham, Mr. Chamberlain said that no peace was possible till Belgium was free and compensated. France had liberty to think and speak, Serbia had been rewarded for her heroism, and Russia had been accorded satisfaction for her ravaged lands and outraged dignity, nor until satisfaction had been found for the legitimate aspirations of our fellow-citizens in Africa and the Pacific.

Mr. Gladstone M. P. Killed in Action.

Mr. Gladstone, M. P., has been killed in action. [William Glynn Charles Gladstone, is the eldest son of the late Mr. W. H. Gladstone, M.P., and grandson of the Premier, Right Hon. W. E. Gladstone. He was born on the 14th July 1885, and was elected Liberal M. P. for marnock Burroughs in 1911.]

Ireland's Message of Sympathy.

LONDON, April 17.

Mr. Redmond has telegraphed to Lord Gladstone that the whole Irish people mourn the tragic but heroic end of one who worthily carried on the great tradition of devotion to freedom.

Irish Recruitment Satisfactory.**Mr. Dillon's Congratulation.**

LONDON, April 18.

Speaking at Glasgow, Mr. Dillon congratulated the Irishmen on their patriotism. To be neutral to-day was to be hostile to a coward. Recruiting, he added, was now proceeding in Ireland like a house on fire.

An Aviator's April 1st Joke.**Germans Fooled.**

LONDON, April 16.

"Eye-witness" mentions a humorous incident which happened on April 1st. An aviator dropped a football on the Lillie Aerodrome. As it slowly fell the Germans were seen to seek shelter, while the ball rebounding to a tremendous height probably led them to suspect some new and devilish trick. It was not till the ball finally came to rest that the Germans emerged from their shelters and read on it "April fool, Gott Straffe England."

British Marksmanship**Many Successes.****Heavy German Losses in Mine Warfare.**

LONDON, April 16.

An eye-witness with the British headquarters says:—There is the usual shelling to report, but no engagement of special importance. The British marksmanship has lately gained many successes and has claimed to have disposed of 18 snipers in three days. We exploded a mine at Le Touquet on the 9th instant, under a wall forming part of the front of the enemy's line. In spite of the difficulty of excavation of water-logged area the operation was a complete success and an enormous crater replaced the loopholed wall. The German losses must have been considerable as the wall and neighbouring trenches were fully manned. On the following day the enemy fired a mine under our trenches, without causing any damage.

Effect of Sir John French's Despatch.

ALLAHABAD, April 18.

The "Press" London correspondent cables:—Sir John French's despatch dealing with the fighting at Neuve-Chapelle has made a good impression as our

TELEGRAMS.

heavy losses had given rise to the belief that we had not done well. The losses, while heavy, were compensated by the fine victory gained and the demoralisation of the enemy. The Indian Army Corps did well, and the 2nd Royal Irish Fusiliers, Leicesters, and 14th Rifle Brigade from India specially distinguished themselves. The 14th King's Royal Rifles also are singled out for praise. The Coldstream Guards, Canadians, 15th Lancers, Middlesex, Cameronians and the Wiltshire and Worcestershire battalions are mentioned for successful trench-taking or dogged conduct under a heavy fire that caused severe losses. The hospital at Omer is specially praised, and the medical service under Surgeon-General O' Donnell receives warm eulogy for the work it performed. Sir Douglas Haig's consistent good leading resulted in special commendation similar to that earned by Sir Horace Smith Dorrien for saving the left wing of the British Army on the 26th August. These leaders of the 1st and 2nd Armies are men of special mark in the campaign. Wilde's Rifles did well in all the recent fighting. Eight men received the Order of Merit.

Sir Starr Jameson and the War.**India Unaffected.**

LONDON, April 16.

Sir Starr Jameson, in an interview with Reuter's representative on his return from India, said that except for insignificant local raids the whole of India was perfectly quiet and apparently unaffected by war. All German propaganda had miserably failed and the last spirit prevailed everywhere.

Progress in South Africa.

Referring to South Africa Sir Starr Jameson remarked that he was much impressed with the marvellous way that Generals Botha and Smuts had got the situation in hand. He was convinced that they had now turned the corner in South Africa and should have no doubt of the issue, thanks to the strong policy of Generals Botha Smuts and their loyalty to their word.

Zeppelin Raids Futile**Cheerful Press Comments.**

LAHORE, April 17.

The following are "C. and M. Gazette" cables:—London, 16th April.—Zeppelin raids having proved absolutely futile in a military sense the enemy's object is assumed to be to create a panic. This has totally failed. Press comments are most cheerful consisting largely of chaff against the enemy's ineffectiveness. There is no sign of such discontent as was manifested in Paris where a Zeppelin raid was followed by complaints that insufficient aeroplanes attacked the intruder and the defence arrangements were remodelled. No one here complains about Zeppelins returning to Germany having accomplished nothing.

Ineffective Bombs on British Trawlers.

LONDON, April 19.

The German aeroplanes threw bombs at two British trawlers and afterwards fired on them without however any effect.

Sir Edward Grey on the Present Situation.

LAHORE, April 17.

London April 15.—Sir Edward Grey writing to the Manchester Chamber of Commerce says he sees no reason to suppose that the existing treaties between Japan and other nations regarding China will not be respected. He does not consider that the present situation calls for undue apprehension. (Censored).

Epsom Races.

LONDON, April 17.

There will be no telegraphing facilities at Epsom races next week and telegrams will be carried a mile.

Obituary.**Mr. Henry Mathews.**

LONDON, April 17.

The death is announced of Mr. Henry Mathews, for thirty years in the Public Works Department of Burma.

The Roll of Honour.**Killed.**

LONDON, April 18.

Lieut. G. H. Cotter, 20th London regiment.
Lieut. Ledger, Welsh Fusiliers Sec. Lieut. A. R. Newton, King Irish Regt. Sec. Lieut. A. Ramsey Bufts.

Died of Wounds.

Major. L. Edwards, Lincoln.

FRANCE.**A Duel in the Air.****Famous Aviator's Exciting Exploit.**

LONDON, April 17.

The latest exploit of the famous aviator, Garros, occurred at Dunkirk yesterday morning. Learning that a German aeroplane had been sighted, Garros gave chase, and, after much jockeying for position, swooped down from above and behind from a height of 4,500 feet. He reserved his fire till he was within twenty yards, when two shots which he fired were effective, killing the aviator and observer. Garros was alone.

A Paris Communique.

LONDON, April 18.

PARIS. A communique says:—After violent bombardment a German battalion attacked north west of Orbey in Alsace but was repulsed. The enemy left many dead in front of our trenches and we made a number of prisoners. A Belgian aero-

TELEGRAMS.

plane wrecked a German aeroplane near Roulers and one of our air squadrons successfully bombarded the Aerodrome in the same region.

The Fighting in Syria, Important Bridge Destroyed.

LONDON, April 16.

PARIS.—It is officially stated that French cruisers have destroyed a bridge connecting St. Jean D'Acre with the railway to the interior of Syria.

Allies Reply to the German Air-Raid, Metz and Munitions Stations Bombarbed.

LONDON, April 17.

PARIS. This evening communique says:—"Our aviators have been most active, they dropped forty bombs on the Electric Station at Maisieres which supplies Metz with power and lighting. Dense smoke was seen rising from the central building. They returned without harm, though violently cannonaded by the forts at Metz. While returning, they met and chased three aviators whom they forced to descend. Ten bombs were dropped on the powder magazine at Rothwell and red flames surmounted by dense smoke shot up.

A PARIS STATEMENT.

LONDON, April 19.

PARIS.—The evening communique says the day was comparatively quiet the principal activity being artillery duels and local infantry actions. Our artillery arrested a German attack on St. Mard wood in the valley of the Aisne. We charged with bayonet inflicting heavy losses on the enemy. Several weak German attacks in the forest of Parroy in Lorraine were easily repulsed. The Germans in Alsace three times unsuccessfully attacked our trenches at little Reichackerkopf.

A French Bulletin.

LONDON, April 17.

PARIS.—Last evening's communique said:—Appreciable progress has been made in Vosges on both banks of the Fecht. We seized the spur on the north bank west of Metzeral, and on the southern bank chasseurs brilliantly carried the summit of Schalpfenrichthkopf, culmination of Massif, separating two valleys and meeting at Metzeral. A British aeroplane brought down a German aeroplane at Boesinghe and the pilot was killed and the observer captured.

Three German counter-attacks of Notre Dame de Lorette were stopped short. Our troops had solidly organised the ground won.

Heavy artillery bombarded the caves of Pasly in Aisne, where the Germans had sheltered. An explosion indicated that several had collapsed.

Artillery combats continued in Bois-de-Mortmare but were not followed by infantry actions.

A French dirigible bombarded the station and aviation sheds at Freiburg Breisgau.

Paris Communique.**Nothing to Report.**

LONDON, April 17.

This afternoon's communique announces that there is nothing to report.

RUSSIA.**The Tsar.**

LONDON, April 18.

PETROGRAD.—The Tsar has left for the front.

Latest Russian Report, A Successful Bayonet Fight.

LONDON, April 17.

PETROGRAD.—The communique says:—We have consolidated the positions between Telephotsch and Zuelia after a desperate bayonet fight, in which we captured heights which the Austrians had organised. We took 1,140 prisoners, including 24 officers, and three machine-guns. The enemy suffered great loss in making abortive counter-attacks.

Enemy Repulsed in Stryi Region.

We have successfully repulsed the enemy in the region of Stryi.

The Guns Captured at Przemyśl.

LONDON, April 18.

PETROGRAD.—It is officially stated that the total number of guns captured at Przemyśl was 1,010. The majority are bronze weapons, which are the Austrians great pride.

Russians Capture Heights, Fruitless Austrian Attacks.

LONDON, April 16.

PETROGRAD.—A communique says in the Carpathians, the Russians, noiselessly approaching the enemy's entanglements, between the villages of Telepocza and Zoella, broke through after a brief bayonet encounter and captured two heights, taking numerous prisoners. The enemy counter-attacked and fighting continues. The enemy has made persistent and fruitless attacks in the regions of Rostock and Stryi.

TURKEY.**Young Turks Inexperience and Rash Policy.****The Sultan Repents.**

LONDON, April 18.

PARIS.—The "Temps" states that at a council of the Imperial family in Constantinople the Sultan, who

TELEGRAMS.

appeared to be greatly overcome, said that he owed his accession to the Young Turks, but he would have preferred never to have reigned than to see the misfortunes which their inexperience and rash policy had brought on the country.

A Plucky Turkish Destroyer. Enters Greek Territory and Intended.

LONDON, April 18. Great excitement was caused at Chios by the chase of a Turkish destroyer by the Allied warships in very rough weather. The destroyer emerged from the Gulf of Smyrna, succeeded in eluding the vigilance of the Allies and swung round to Chios, hotly pursued. She came up with the "Manitou" and launched torpedoes but missed the "Manitou" and proceeded. The destroyer tried to dodge among the small islands, trusting to a knowledge of the depth of the channels, but she soon realised that the game was up. Twenty-five Turks and five Germans, including the Captain, were captured by the Greek authorities and will be interned until the end of the war.

The Captain beached the ship on the rocks. Twenty-five Turks and five Germans, including the Captain were captured by the Greek authorities, and will be interned until the end of the war.

Ten Battleships approach Enos. Occupation of Mytilene Imminent.

LONDON, April 15. A Mytilene message to the "Times" says that ten battleships approached Enos and two entered the bay and destroyed the Turkish camp. It is believed that the occupation of Mytilene and Sio is imminent.

Forced Currency in Turkey. 6 Million Exchange Notes to be Issued.

LONDON, April 17. A message from Constantinople states that the Government has decided to issue six-million pounds of small exchange notes with forced currency redeemable six months after peace.

British Warships' Bombardment.

LONDON, April 18. AMSTERDAM.—A telegram from Constantinople says that H. M. warships "Majestic" and "Swiftsure" bombarded Gabatopet on April 15th.

The Actions at Shaiba. Completely Successful.

LONDON, April 17. The Press Bureau announces that the actions in the vicinity of Shaiba have been completely successful, and the enemy are further retreating. The British on April 14th captured two hundred prisoners and several machine-guns. The Turks, hurriedly retreating, abandoned large quantities of tents and equipment stores, seven hundred rounds of rifle and 450 boxes of gun ammunition. Prisoners state that the enemy consisted of two divisions of regular infantry, with 32 guns, irrespective of Arab tribesmen.

Operations in Syria. Works in El Arish Bombarded By French Battleship.

LONDON, April 18. PARIS.—A communique announces that yesterday a French battleship supporting an aeroplane reconnaissance effectively bombarded the enemy works at El Arish and the concentration of Turkish troops there.

A Telegram from England.

SIMLA, April 16. The following has been received in Simla from England:—

The "Times" special correspondent at Mytilene reports ten battleships approached Enos and entered the Bay, and shelled and destroyed the Turkish Camp.

The fighting at Barjisiah. Enemy Retreating.

SIMLA, April 18. Further details of fighting at Barjisiah on 14th April show that the enemy abandoned the camp in which we captured a large quantity of tents, stores and ammunition of all kinds. The precipitancy of the enemy's retreat is shown by the fact that food was found still cooking on the fires. Evidence points to the enemy's retreat having been continued further towards north-west.

Naval Operations in the Black Sea Turkish Steamers Sunk.

LONDON, April 16. The Russian destroyers in the Black Sea have sunk four Turkish steamers and several sailing vessels off the Anatolian coast, and attacked the Turkish batteries at Soudgoudak.

British Offensive Continued. Turkish Position Captured.

LONDON, April 16. The Press Bureau announces that the British offensive was continued, on the 14th instant, in the direction of Zobeir, four miles southward of Shaiba Fort. The British drove the Turks from the advance post and we then attacked the Turkish main line in the Barjisiah wood. The enemy numbered at least fifteen thousand, including six regular battalions, with six guns well concealed in trenches. The enemy, after a very determined resistance, was driven out of the trenches at the point of the bayonet by a charge of the whole line, and, thanks to the pluck and determination of the British and Indian troops, the enemy's position was captured in the afternoon.

TELEGRAMS.

ITALY.

Austrian Soldiers Enter Italian Territory. Fight with Customs Officials

LONDON, April 17. PARIS.—A telegram from Rome states that fifteen Austrian soldiers entered Italian territory on Thursday night through the pass of Loro and penetrated two miles. They returned to Trentino. Italian Customs officials pursued them, but were unable to overtake them. Shots were exchanged.

AUSTRIA.

An Austrian Communique. Liability of Service of Untrained Men.

LONDON, April 18. It is officially announced in Vienna that in view of the possibility of a protracted war and in order to secure the necessary reserves the liability of service of untrained men for Landsturm will in future be from the ages of 18 to 50 instead of 19 to 42 as hitherto.

THE PEACE PROBLEM.

SIMLA, April 17. The following has been received in Simla from England:—The "Morning Post's" Budapest correspondent quotes from Hungarian papers showing how absorbed the people are in the idea of peace. One paper says: "Now it is about time to speak of peace and as people want peace those in power ought to recognise at once the wishes of the people. Another paper says:—something has happened not on the battlefield, but in the souls of our people. The people want peace and want it very badly. This longing for a peace which has come on us so suddenly like the blindness which drove us into the war is quite general everywhere after the gloom and exhaustion which has spread over us." The German attitude seems very different for the "Cologne Gazette" says:—"In Germany to everybody in all classes it is perfectly clear that we are still very far from the peace which the Kaiser has set up as the goal, and which we need—the peace which in future will secure us from attacks like that of 1914."

GREECE.

A Greek Steamer Torpedoed.

LONDON, April 18. THE HAGUE.—The Admiralty has learned that the Greek steamer "Ellisponos," Ymiden for Monte Video has been torpedoed in the North Sea. "The crew were saved and are returning to Holland."

[LATER.]

LONDON, April 19. FLESHING.—Twenty-two of the crew of the steamer "Ellisponos" have arrived here. They declare that they were twice torpedoed without warning westward of Noordhinder last night. The vessel was empty. The crew rowed for 23 hours and reached Noordhinder. The Captain was badly wounded and is in hospital.

CHILE.

The Attack on the "Dresden."

LAHORE, April 17. London, April 16.—A Chilean note to Sir Edward Grey stated that the "Dresden" had been informed before the "Glasgow" attacked her that she had incurred the penalty of internment. Sir Edward Grey's reply suggests that the "Glasgow's" Captain, who has not yet fully reported, believed that in the absence of any Chilean force able to enforce her internment the "Dresden" was defying the authorities and abusing the Chilean neutrality.

UNITED STATES.

The Peace Movement in America. Mr. Roosevelt's Protest.

LONDON, April 15. NEW YORK.—Mr. Roosevelt replying to a correspondent vigorously attacks the peace movement in America. He says there is a base and evil clamour for peace when silence is kept regarding the hideous wrongs done to humanity and when Belgium is trampled in the bloody mire. He says: "Let people advocating platform principles of peace hold a meeting specifically to denounce the invasion of Belgium and demand that the United States do what she can to stop these wrongs."

Mr. Roosevelt characterises the failure of the United States to take a stand on behalf of Belgium as a peculiarly ignominious abandonment of national duty.

EGYPT.

The Attempt on the Sultan's Life. The Assailant to be Court Martialled.

LONDON, April 17. CAIRO.—Khalil will be tried by court-martial on Monday for the attempt on the Sultan.

Bombs Dropped on Turkish Tents near El. Sirr. By the British From Egypt.

LONDON, April 18. A message from Cairo issued by the Press Bureau states that three aeroplanes from the Suez Canal reconnaissance on the 15th inst. to El Sirr twenty-five miles south of El Arish. They dropped nine bombs on about 150 to 200 tents with effect. They saw no enemy troops this side of El Sirr. The distance they flew was 190 miles.

TELEGRAMS.

HOLLAND.

The Sinking of the "Katwijk." Holland's Protest to Germany.

LONDON, April 17. THE HAGUE.—The Netherlands Government has sent a protest to Germany against the sinking of the "Katwijk."

Dutch Ship Sunk.

Irritation in Holland.

SIMLA, April 17. Great irritation was caused in Holland by the sinking of a Dutch ship anchored off the Dutch Coast. She was carrying Dutch Government grain and was torpedoed without warning though flying the Dutch flag. The German warships have also seized a few Dutch trawlers.

CANADA.

Wheat in Canada. Area in Saskatchewan.

LONDON, April 17. WINNIPEG.—The Saskatchewan Government reports an increase of three-quarters of a million acres in the area under wheat.

SOUTH AFRICA

South Africa. Doubling the Income-Tax.

LONDON, April 18. CAPE TOWN.—The Government has decided to double the income-tax.

GERMANY.

Germans Increasingly Pessimistic.

LONDON, April 18. The "Eye witness" at the British Headquarters reports:—Letters received by the German soldiers from relatives at home are increasingly pessimistic. German soldiers have hitherto been filled with overmastering sense of power and the invincibility of the German war machine and this has inspired an absolute belief in the success and sense of collective superiority over the rest of the world. The general impression gained from such evidence as can be collected from men fighting in the field against us is that this confidence has diminished and the defeat which could neither be explained away nor hidden might have immediate and overwhelming effect on the whole nation and the army and be decisive for it would strike a blow at the very foundation of the German morale.

Enemy's Rations Further Reduced. A Loaf a Day Among Four.

LONDON, April 15. According to a German deserter the enemy's bread ration have been further reduced and now consists of one loaf a day among four. He says that although he had not fully recovered from his wound he was sent back to the front.

Terrorism of German Officers.

Many men had been deterred from deserting because they were peasant proprietors and would lose everything. Letters found on German soldiers are increasingly pessimistic, although efforts have been made to prevent civilians referring to the food question when writing to the front. The general state of mind in the enemy's ranks is hard to realise. The discipline is principally due to fear, the men being in terror. Officers who behave with a truculence befitting slave drivers and the use of the cat-o-nine-tails is well established. One was captured at Neuve Chappelle. Such is the fear of the officers that there is a general atmosphere of distrust, men do not care to speak to one another of their grievances in case their complaints should reach the ears of their seniors. The slightest fault is punished with extreme severity, the offenders often being tied to a tree for three hours.

German Officers' Terrorism.

Brutal German methods, however, seem to suit the German temperament, though degrading in effect to the men who are gradually brutalised. Most of the acts of savagery are perpetrated on men belonging to the active army or to the order of men exposed to these methods of training. There is a marked difference with more recent recruits; the system of bullying and the exercise of brute force has tended to fill all ranks with an overmastering sense of power and of the invincibility of the army, and has imbued the soldiers with a sense of a collective superiority over the rest of the world. While this confidence is diminishing, it can only be dissipated by a defeat which can be neither concealed nor explained away.

Strassburg Bombed. Considerable Damage Done

LONDON, April 18. AMSTERDAM.—A telegram from Strassburg says that a hostile airship dropped twelve bombs and disappeared northward. She was seen by searchlights and bombarded by anti-aircraft guns. Two persons were wounded and considerable damage was done during the airship's visit.

A Berlin Official Announcement. British Success Admitted.

LONDON, April 18. AMSTERDAM.—A Berlin communique admits a British success last night south east of Ypres and says that after nine explosions the British penetrated our positions north of the canal. The battle continued round three craters. The communique adds that south west of Metz in Alsace the Germans withdrew before superior forces.

TELEGRAMS.

SWITZERLAND.

German Bombs on Swiss Territory.
Switzerland Protesting.

LONDON, April 18.
German airmen have again dropped bombs on Swiss territory near Beurnevise, and Switzerland is sending a protest to Germany.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

Requisitioning of Vessels.
A Committee to Visit Indian Ports and Examine Claims.

SIMLA, April 18.
A resolution of the Government of India is published appointing a Committee, with Mr. R. E. Enthoven as President and Mr. H. L. Stevenson and Major E. P. Peacock as members, to visit the principal ports in India to examine the claims in connection with the requisitioning of vessels for military purposes other than the claims which have reference to the rate of hire, the latter having to be settled on the basis indicated in the Government letter circulated to the Chambers of Commerce last month. The non-official assessors nominated by the local Chambers of Commerce will assist the Commission in each port. The non-official assessors are:—

For Bombay:—Messrs. M. N. Hogg and A. H. From.

For Karachi:—Messrs. W. V. Nicholas and E. L. Price.

For Madras:—Messrs. G. Fraser and C. B. Simpson.

For Bengal:—Messrs. F. H. Stewart and A. Brikmyre.

For Burma:—Messrs. E. C. Anderson and B. E. C. Eddis.

Third party claims are excluded from the scope of enquiry.

The Wheat Trade.

ALLAHABAD, April 18.
The Pioneer's London correspondent cables:—With regard to the rumour mentioned by Reuter that the Indian and Home Governments have decided to allow their wheat agents to finance themselves, it is understood that the subject is still under consideration and that no settlement of the points involved has yet been reached.

A Big Fire at Delhi.
Indian Shops Destroyed.

SIMLA, April 18.
A fire of some magnitude occurred upon the Mall here this morning, some ten Indian shops being destroyed. The block burnt down is nearly opposite the Town Hall and extends from the fire brigade station to the establishment of Messrs. Davies and Co., Chemists, both the two buildings named escaping damage. Only a few of the properties were insured.

More Zeppelin Raids.

SIMLA, April 17.
The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State dated 16th April:—Another air raid was made on the east coast. Bombs were dropped in Lowestoft and Maldon. It is believed that one Zeppelin and two other airships were concerned. A timber yard was fired and some house property destroyed, but no loss of life is yet reported. The airship which on the previous night raided Tyneside returned safely to Germany.

Brilliant French Success.

A French communique claims brilliant success in the capture by bayonet of the whole spur northeast of [Notre Dame De Lorette] midway between Arras and La Bassée for which the Allies have been contending for months. The German counter-attacks were repulsed and the French position consolidated. Several French air raids were made including one by a squadron of 15 aeroplanes which dropped bombs with complete success on German Military buildings in Ostend.

Munificent Gifts.
Indian Chief's Loyalty.

SIMLA, April 17.
The following Press Communique has been issued:—The first four cosses of Chiefs in Kathiawar have offered a gift of rupees one and a half lakhs approximately to His Majesty the King for the purchase of a fleet of fully equipped motor ambulance cars for use as the War Office may think best. His Majesty the King has been gracefully pleased to accept this most generous and patriotic gift. His Highness the Maharaja of Datta has generously offered to present an armoured motor car for use at the front, with a machine gun unit. The offer has been gratefully accepted by H. E. the Viceroy.

The Indigo Conference.
Discussion arrived at.

SIMLA, April 17.
A Press communique states:—At the Indigo Conference held in Delhi in February last, the possibility of assisting the industry was considered from three points of view:—cultural, research and commerce. It was generally agreed that on the agricultural side everything was being done by the Government and that the outlook was distinctly promising. Valuable discoveries have been made by Mr. and Mrs. Howard and if their recommendations be followed, an adequate supply of good seed would be secured. The plant would be less liable to wilt and the outturn would be increased. In regard to the difficult question of research the Conference considered that if indigo was to be placed on the market in excess of the present demand

TELEGRAMS.

for cake a chemist should be appointed who would work on the standardisation and purification of natural indigo and of its preparation in the form most suitable for the consumers. This recommendation is now being considered by the Government of India. The most important commercial question discussed was the preferential treatment of natural indigo in Government contracts and the proposal was made that His Majesty's Government should be asked to give to natural indigo any preferential treatment which might be given to synthetic indigo manufactured in England. The proposal is now under consideration.

An Announcement.

In this connection it is announced for general information that in view of the shortage of indigo and in order to prevent the speculative withholding of stocks His Majesty's Government have purchased supplies of natural indigo through the ordinary trade channels and in the open market.

Loss of British Merchants Vessels.
Weekly Return.

SIMLA, April 17.
The Admiralty weekly return of British merchant vessels lost by hostile action shows two vessels lost, one of which was sailing under the safe conduct of the German Government for carriage of supplies for Belgian Relief Commission. The number of ships which sailed from and to British Ports was 1,432, which was about the average weekly number before the submarine blockade was declared.

Further Russian Progress.

In the Carpathians the Russians report a little progress north of Uzok Pass and repulse of the enemy's attacks. On the other hand, the Austrians report the repulse of several Russian attacks.

Official.

H. E. the Viceroy has selected Lieutenant Colonel C. Mactaggart I. M. S., Inspector-General of Prisons, United Provinces for appointment of Inspector-General of Civil Hospitals, United Provinces in succession to Colonel C. C. Manifold.

War Cable to the Viceroy.
The Recent Zeppelin Raid

SIMLA, April 18.
The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State dated the 17th April:—The zeppelin raid on the east coast proves to have done little harm. Some damage to property was caused but no person injured. Bombs were dropped near Benham Hall which is used as a military Hospital. Quickly following this raid a German seaplane made a hasty dash across Kent yesterday afternoon and dropped few bombs but no damage was done and the intruder left pursued by the British airmen.

French Airman Active.

The French aviators also have been very active. Ten bombs were dropped on railway workshops behind the German lines which were used for the manufacture of shells ten bombs dropped on a powder magazine causing huge flame and 40 bombs which hit the mark were dropped on the Central Electric Station which supplies the town and forts of Metz with power and light.

Activities in the Dardanelles.

From the region of the Dardanelles reports of activity in several directions are made. The French minister of marine states:—A French cruiser destroyed the railway bridge connection the town of Acre with the Syrian Railway system. A Russian Communique says:—A Russian Destroyer sank off Anatolian Coast four steamers and several sailing vessels and exchanged fire with the Gundak batteries 150 miles to the east of Bosphorus.

In the Carpathians.

In the Carpathians the operations are much hindered by the bad state of the roads owing to thaw and swollen rivers and it seems likely that until mountain torrents recede neither side will be able to display much activity. The Russians report capture of two heights near the Lupkow pass and a successful repulse of persistent attacks in the direction of Stry in Galicia on the rest of the front there has been no change.

Indian Exports During the Month of March.
Commerce Department's Statistics.

SIMLA, April 14.
The following statement shows the value of the exports of Indian merchandise from the principal ports during the four weeks ending 6th, 13th, 20th and 27th March 1915.

Ports	Week ending 6th March 1915.	Rs.	Week ending 13th March 1915.	Rs.	Week ending 20th March 1915.	Rs.	Week ending 27th March 1915.	Rs.
Calcutta	1,06,74,824	50,04,401	1,24,11,556	1,45,67,019	84,90,416	2,03,638	15,24,074	31,88,436
Bombay	1,08,20,103	85,42,219	99,45,104	84,90,416	84,90,416	2,03,638	15,24,074	31,88,436
Karachi	44,95,517	8,00,354	32,71,112	2,03,638	2,03,638	2,03,638	15,24,074	31,88,436
Madras	5,33,348	20,81,254	4,82,240	15,24,074	15,24,074	15,24,074	15,24,074	31,88,436
Rangoon	37,62,912	37,41,055	51,43,952	31,88,436	31,88,436	31,88,436	31,88,436	31,88,436
Chittagong	7,625	7,625	7,625	7,625	7,625
Total	3,96,85,714	2,01,69,383	3,12,53,964	2,79,81,278	2,79,81,278	2,79,81,278	2,79,81,278	2,79,81,278

TELEGRAMS.

CALCUTTA.

Industrial Development of Bengal.
Rise and Fall of Swadeshi Movement.

CALCUTTA, April 17.
The report by Mr. J. A. L. Swan, I.C.S., on the industrial development of Bengal, is published to-day. The first part reviews the rise of the Swadeshi industrial movement and its collapse, the latter being due mainly to insufficient capital and inefficient management. The report points out that adequate capital is particularly necessary in the case of industries run by Indian capital and under Indian management, owing to the reluctance of banks and of the firms that supply machinery and raw materials to give them credit. When the concern has to pay cash for its raw materials and at the same time to allow credit to its customers it must have at its command much more working capital than a similar business which enjoys the usual banking facilities. The absence of these facilities has been mentioned to me as a serious difficulty by almost all managers of Indian manufacturing concerns. There are, at present, no signs that Indian capital is likely in the near future to be freely invested in industrial enterprises. Wealth is not diffused over the great middle class as in England. Apart from Marwaris it is mostly in the hands of landowners and a few professional men who prefer to invest their surplus in land or to lend it out. Money lent on mortgage will yield 6 per cent. with absolute security. Until it is demonstrated by individual enterprise or otherwise that new industries can be developed with some assurance of profit, the capital of Bengal is not likely to flow into industrial channels. Young men technically trained had a high degree of industrial knowledge but no training on the business side. There are, however, a few industrial concerns begun in a small way which have made good progress such as the Bengal Chemical and Pharmaceutical works, Goopla's Nib and Pencil Factory, P. N. Dutt's Galvanising works, the Calcutta Pottery works, the Bengal Natural Tannery and several small Hosiery Factories. These show a distinct if slow progress in Bengal's industrial development.

Working Demonstrations Necessary.

Mr. Swan's conclusions are:—While industrial development of the Province must depend on private enterprise, I think that the encouragement of the Government might take a more active form than it has hitherto done. One demonstration is more convincing than a dozen monographs. Anyone who has decided to start an industry will find information in the monographs published by the Government, but no one is likely to be persuaded by merely reading a monograph to start an industry. If on the other hand the Government can demonstrate that the article can be manufactured at a certain cost, that a market can be found at a certain price, and that a margin of profit is reasonable, the opportunity will not be long neglected. In 1910 the Secretary of State disapproved of the pioneer industries conducted by the Government and favoured an information Bureau, but such information must be based on actual experiments such as those made in Madras, if it is to be of any real value. I think it would be possible to arrange with the Proprietor of the Glass Factory at Sodepur for experiments in glass-making, unless in the meantime these are carried out by a European firm which is interesting itself in the matter. I have found two Match Factories of which one has ceased to work and the other is likely to do so in the near future. The failure in both cases is directly due to want of capital. There are one or two other difficulties to be overcome such as the question of suitable wood. I think that this is an industry in which practical experiments made with the co-operation of the Forest Department would be of great value.

Extension of Government Patronage Needed.

The Government patronage might be extended more freely than at present to articles of local manufacture. A partner in a large Engineering firm complained to me that they do not get a chance of tendering before indents are sent to the Director-General of Stores. When they get an order it is for a small quantity for which a higher price must be charged than for large orders. The fullest opportunity of tendering should be given to local firms before indents are sent to the India office.

Interesting Suggestions.

In dealing with particular industries in the second part of the report, I have made some suggestions which may be briefly summarized here. (1) Co-operative credit societies should be established among cottage workers, such as cotton weavers, silk weavers and brass workers. The officer-in-charge of these societies should assist in the purchase of raw material and in finding markets for the finished article. (2) Demonstrations in the use of improved processes, and appliances should be given at suitable centres. Much has already been done in this direction for cotton weavers but demonstrations might also be given in such matters as the use of a flyshuttle for tussar and silk-weaving, and the use of an improved lathe and dye stamping machine for brass work. (3) The forest department should make special arrangements for the supply of suitable wood on favourable terms to such industries as matches, and pen and pencil making. If some such measures as these are taken, the Government have I think gone as far as they can go to encourage the industrial development of the province.

The Bomb explosion at Salhati.

CALCUTTA, April 17.
The report of enquiry into the bomb explosion at Salhati, a village in Kishoregunj Sub-division of the District of Mymensingh goes to show that the loss of life and the injuries to so large a number of persons was due to the ignorance and inquisitiveness of the villagers who were mostly illiterate Mahomedans. The occurrence took place on the night of the 21st March in the house of one Tammam Ali, a village money-lender and Talukdar. At about 2 o'clock in the morning, some thieves entered the bed room of Tammam by cutting a hole in the wall. Not finding anything worth taking, the robbers placed an earthen pot containing some explosive in front of Tammam's head and set fire to it. On awakening Tammam was bewildered at finding the fire. He raised an alarm and a number of neighbours soon came to the spot. Some of

TELEGRAMS.

them out of curiosity wanted to open the lid covering the earthen pot and one Garibulla gave a violent blow to the pot with a long bamboo lathi. The pot was broken into pieces, accompanied by a terrific report. Some sixty persons were more or less injured, and nine men were killed including Tannat and Garibulla and a boy who was standing close to the pot was disembowelled.

Accused in the Mussulmanpara Case.

Sent to England at Government Expense.

CALCUTTA, April 19. The "A. B. Patrika" understands that the acquitted accused in the Mussulmanpara bomb case has been sent to England in charge of a member of the Oxford Mission, the Government paying his passage and other expenses.

Hookahs for Indian Troops.

Hon. Mr. Das Undertakes to Supply.

CALCUTTA, April 19. The Honble. Mr. M. S. Das of Cuttack has undertaken to supply tobacco, "chillum", and Hookah for the Indian soldiers in war camps. This week he is sending one thousand hookahs and chillum, and tobacco to be followed by a further supply a fortnight after.

BURMA.

Farewell to Burma Railway Agent.

RANGOON, April 17.

Mr. F. D. Couchman, late Agent of the Burma Railways, was presented by the subordinate staff of the Railway Departments to-day with a farewell address and handsome mementoes on his departure to Simla. Mr. Couchman, in replying on behalf of his wife and himself, thanked the donors for the handsome mementoes assuring them they would always be regarded as valuable remembrances from their friends, and well-wishers in Burma. He regretted he had not been able to see more improvements carried out during his short tenure of office than those mentioned in the address. He thanked them for the help and assistance invariably given to him in running the Railway, without which and efforts on his part would have been useless. This evening, Mr. Couchman is being entertained to a farewell dinner by the Burma Railway Officials, at the Pegu Club.

PUNJAB.

Sir Alfred Kensington.

BOMBAY, April 17.

Sir Alfred Kensington of the Punjab Chief Court and Mr. Justice Trotter of the Madras High Court are expected to sail for home on 1st May from Bombay.

The Special Commissioners sit at Multan.

LAHORE, April 19.

The special commissioners under the Defence of India Act sit at Multan from to-day and not at Lahore. The Lahore tribunal was to hold sittings from the 29 instant but it is possible that the sittings may be delayed by a few days.

Falsification of Bank account

LAHORE, April 19.

Paramanand, late Manager, Peshawar Bank, now in liquidation who is being tried for falsification of balance sheet before Khan Saidulla, Magistrate, first class Multan, has been refused bail.

At a meeting of the liquidators held yesterday the new liquidation scheme by Rai Damodar Das, special liquidation Judge was discussed. The main feature of the scheme was centralisation and division of liquidation work into three departments viz, realisation, law and audit. The first work would proceed at the spot under realisers whose headquarters will be at Multan, Rawalpindi, Ludhiana and Lahore respectively with jurisdiction over the outlying areas and who will work under the control of the present liquidators. Law and audit work will be carried on at Lahore under the control of the joint general liquidator. Liquidators remuneration will be revised and the scheme aims at securing economy and expedition with necessary division of labour.

150 Accused for Trial Under the Defence of India Act.

LAHORE, April 18.

There are about 150 accused before the Special Tribunal which will sit from to-morrow under the Defence of India Act.

The New Multan Tribunal.

Date of Meeting.

LAHORE, April 17.

The "Tribune" understands that the new Tribunal at Multan under the Defence of India Act will meet in the Court of the Commissioner at Multan on the 19th April.

The Lieutenant-Governor.

Return to Lahore.

LAHORE, April 17.

The Lieutenant-Governor and Lady O'Dwyer returned to Lahore from Rawalpindi at about 8 this morning.

Supreme Legislative Council.

LAHORE, April 16.

The election by non-official members of the Punjab Council of a successor to the Hon. Sardar Daljit Singh on the Supreme Legislative Council will take place on the 22nd April, the date of the next Council meeting. Three candidates are so far in the field. Sir Pratul Chandra Chatterjee, the Hon. Mahomed-Shafi and Dewan Dayal Kishan Kaul of Alwari.

TELEGRAMS.

N. W. FRONTIER.

Unfounded Alarm.

PESHAWAR, April 17.

In view of the circulation of false rumours in Northern India the following details are wired to prevent any further unfounded alarm. The present movements of the Peshawar troops under General Bloomfield are the usual precautionary measures and have no further significance. Sir George Ross-Koppel is with him and also Major-General Young, Commanding the Infantry Brigade. It is not true that fighting has taken place, nor has the Garrison been increased. The weather is delightful for all concerned. It is supposed that the cause of the threatening movements of Mahmuds was want of money. There was nothing religious. The tribesmen had been simply out for loot.

SOUTH INDIA.

The First Krishna District Co-operative Conference.

KAIKALUR, April 18.

The first Krishna district co-operative Conference commenced its sittings to-day at 12 A. M. with the Honble Mr. Buckley, Revenue Board Member in the chair. Mr. G. Venkatasubrahmanyam welcomed the delegates in a neat speech. Among those present were the Honble Mr. Ramachandra Rao Messrs. S. Hanumanth Rao K. Sivarama Krishna Rao P. Aranda Rao V. Venkatasubbayya G. Ramachandra Rao Kopelli Narasimham L. D. Swamikanu Pillai, K. Nageswara Rao. Bander Divi Gudivada Nuzvid and Ellore talukas sent in delegates. The attendance is large and enthusiastic. The conference is proceeding.

Namakaranotsavam of the new Born Son of the Vuyyur Zamindar

NUZVID, April 18.

The Namakaranotsavam of the new born son of Sri Rajah Venkatadri Apparao Bahadur garu the popular Zamindar of Vuyyur took place to-day amidst great rejoicings. The child has been named Sree Rajah Rangiah Apparao Bahadur garu after his illustrious grandfather. Thousands of people of all castes and creeds were fad. There were innumerable presents of money and cloths to Brahmins, servants and other deserving persons. That God should shower his choicest blessings upon the Zamindar and his family is the unanimous prayer of the public.

Lord Pentland.

Arrival at Ootacamund.

OOTACAMUND, April 17.

His Excellency the Governor and Staff arrived here this morning at 11 o'clock under the usual salute from the stonehouse Battery. His Excellency's arrival was private.

Lawyers' Grievances.

OOTACAMUND, April 17.

A notice has been in circulation calling a meeting of the local bar by the District Judge of Coimbatore, Mr. Moberly. The notice sets out among other points that the District Judge, after having spent one day in inspecting the local subordinate Judge's Court has satisfied himself that the members of the bar have more than one cause for complaint. This notice elicited protests from a substantial number of local practitioners notably from Mr. F. Rowlandson, the doyen of the local bar and Mr. S. J. Gomes, the senior High Court Vakil. The meeting had just assembled, but press representatives are not to be admitted. The protesting practitioners were all present.

BOMBAY.

The Bhavanagar Girl Phenomenon.

BOMBAY, April 18.

The girl phenomenon at Bhavanagar to which reference was made the other day has not only four arms and four legs but also two mouths. She makes use of both the mouths when talking and eating and uses all her legs and arms.

Homeward Passengers by the S. S. "Kaiser-i-Hind."

ALLAHABAD, April 18.

The P. and O. "Kaiser-i-Hind," which left Bombay last evening, carried the largest number of passengers so far this season over 500 taking advantage of the opportunity of travelling by this boat which is one of the latest additions to the P. and O. fleet. Many well-known public men were among the passengers, who included the Rana of Barwani, Mr. Marshall Reid, a former Chairman of the Bombay Chamber of Commerce and a member of the Viceregal Council, who is retiring after a long business career in India, Sir Shapurji Broacha, who is going home for the sake of his health, the Bishop of Nagpur, Sir Henry and Lady Burt, Mr. H. R. Chabul, Sir John and Lady Heaton, the Countess of Suffolk, Lady Kitson, Mr. J. D. Inverarity and the Advocate-General of Bombay. The opportunity of travelling overland by Marseilles is being largely taken advantage of, the majority of the passengers selecting this route in preference to all sea routes in spite of the unavoidable inconveniences entailed.

Two Interesting Parsi Cases.

A Divorce Suit.

BOMBAY, April 17.

Mr. Justice Davar, to-day, delivered judgment in the suit in which Pherozshah Nusservanji Patel prayed for an order for separation from his wife, Sonabai. The proceedings were taken in "camera" and the hearing of the suit lasted eight days. His Lordship was assisted by the Delegates of the Parsi Matril-

TELEGRAMS.

monial Court. The suit created considerable interest among the Parsi Community, in view of the position of the parties. Justice Davar gave a decree nisi for the plaintiff.

"Jam-e-Jamshed" Defamation.

BOMBAY, April 17.

At the resumed hearing of the "Jam-e-Jamshed" defamation case to-day before the Chief Presidency Magistrate, Sardar Dastar Kalkond, High Priest of the Parsis in the Deccan, was cross-examined by the Solicitor for the defence. The witness gave details of the Navaj Ceremonies which he performed at Rangoon, J. M. Marzaban, the first defendant, applied for exemption from being present in Court during the hearing for the case, as he was indisposed. The request was granted and the case stands till Monday.

Neuve Chapelle.

Bombay Motor Cyclist's Letter.

BOMBAY, April 18.

Writing of the Neuve Chapelle battle a member of one of the Bombay Volunteer Rifle motor-cyclists' detachment says:—"Although other people have been doing great things we have been very quiet. We moved off prepared to do our little bit during the attack and the capture of Neuve Chapelle, but did not actually go into action. Now we have settled back into our former peaceful state. There was, as you know, the very dence of a bombardment before the storming of the trenches, but although we heard the guns throbbling and bombing away we saw nothing." The writer mentions that some fresh despatch riders have arrived in France and that one of them has been posted to the division to which his contingent is attached.

The New Bombay Member of the Viceregal Council.

BOMBAY, April 18.

The Honble Mr. Setalvad was this evening entertained by the Aryan Brotherhood in honour of his election to the Viceregal Council.

Summer Vacation for the Bombay High Court.

BOMBAY, April 17.

The Bombay High Court was closed to-day for summer vacation and will reopen after the first week of June.

Arrival of an Hospital ship.

BOMBAY, April 18.

The Hospital Ship "Syria" arrived at Bombay on Saturday from Suez, with invalided and wounded soldiers.

SIND

Letters Between Mohammerah and Busra.

Indian Postage Rates Applicable.

KARACHI, April 19.

With effect from the 1st April 1915, Indian Postage rates and conditions will be applicable between Busra and the Indian Post Office at Mohammerah between which a daily mail service (except on Sunday) exists. Thus on a letter not exceeding one tola in weight the postage will be half anna.

[REUTER.]

Lord Rothschild's Estate.

LONDON, April 18.

Lord Rothschild's estate has been provisionally sworn at two and a half millions.

British and German Casualties.

An Interesting Comparison.

ALLAHABAD, April 17.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—"The British casualties up to date are roughly divided into 40 per cent killed or unfit and 60 per cent for the ranks again. The German medical service never attempted to cope with the huge number of wounded. The British medical service has also been subjected to a severe strain, but has emerged from the test with great success. Civilian assistance has been invaluable. The standard of skill in treatment and nursing is more advanced than in any other campaign.

Territorial Pay in India.

The "Pioneer" understands that the question raised in connection with pay and allowances of the Territorial Force in India is engaging the urgent attention of the Government of India.

ప్రపంచ చరిత్ర.

వారికి చెడు సంకీర్ణములు కలుగజేయు.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు ముఖమును భాషలో తెలిసిన పురుషులతో కలిపినచే నొకటి మ గను. చందాపద్ధతి సంస్కృతమునకు (రమారమ 600 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0. (ప్రాప్తేతో నచ్చ) ప్రవేశ గునుము చేడు. సంవత్సరముచందా ముందు స్వీకరింపబడును.

కలము వారు:—డా. హరినాథ్ శర్మ మద్రాసు, ఎం. ఏ.

నిండాగిరీ, మద్రాసు అం బ్రాముడు.

జూబులు.

విలేఖకులకు పోకటన.

వై. గోవిందరాజుగారు:— దయచేసి యాంధ్రమున నాసేవంపుడు.

వసుదాయ పుస్తకభాండాగారము

రాజమహేంద్రవరము.

౧౮౮౭-౧౮౮౮ కేది సాయంకాలము ౧౬-3౦ గంటలకు భాండాగార మందిరమున మ-రా-రా-శ్రీ, అయ్యగారి బాపిరాజుగారి ఆధిపత్యముక్రింద సాధారణసంఘసభ సమావేశమయ్యెను. ఈదిగువతీర్మానములను ఏకగ్రీవముగా సభ్యులచే ఆంశీకరింపబడినది.

తీర్మానములు.

౧. వసుదాయ పుస్తకభాండాగార నిబంధనలు సభ్యులచేమాన్యుబడి యంగీకరింపబడి ద్వితీయముద్రణగావించుటకు తీర్మానింపబడినది. ౨. ఈక్రిందిసభ్యులు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులుగ ౧౮౮౭-౧౮౮౮ మొదలు ౧౯౦౭ వరకు నియమింపబడిరి.

మ-రా-రా-శ్రీ, ౧. వారు శ్రీరామ నరసింహరావు గారు బి. ఏ. బి. ఎల్. ఆధ్యక్షుడు. ౨. అజ్ఞరపు రామన్న గారు ఉపాధ్యక్షుడు. ౩. అద్దంకి సత్యనారాయణ శర్మ గారు కార్యదర్శి అండే కోకాధిపతి. ౪. గుడిపాటి న్యాయ నారాయణగారు సహాయకార్యదర్శి. ౫. శ్రీపాద కామేశ్వర రావుగారు ఎమ్.ఎ. ఎల్. టి. ౬. విస్సా ఆపారావు గారు ఎమ్. ఎ. ఎల్. టి. ౭. అయ్యగారి బాపిరాజుగారు. ౮. జూబ్బాడే శేషగిరి రావుగారు. ౯. వి. శ్రీనివాసాచార్యులుగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. ౧౦. వెంకటవాడ వెంకటాచార్యులుగారు. ౧౧. చింతవెంట వెంకట రమణయ్యగారు. ౧౨. వెంకటాచార్యులుగారు. ౧౩. భాండాగారిగారు, (వై.ప్రేమచంద్).

అద్దంకి సత్యనారాయణశర్మ, కార్యదర్శి.

II

మందరు బాబు.

అయ్యగారు.

కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీవారు ఈనెల 12 వ తేది మాటింగుకేసి నెలవారము జరుగబోవు రాష్ట్రీయసభకు సుమారు 20 మంది ప్రతినిధుల నెమ్మకొనిరి. రాష్ట్రీయసభలో చర్చించుటకుగాను ఈక్రిందితీర్మానములను ఆహ్వాన సంఘము వారు అహ్వానకొరకు పంపిరి. (1) ఆంధ్రదేశమునకు ప్రత్యేకముగా రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటీ నేర్పాటుచేయుట. (2) ఆంధ్ర జిల్లాలన్నయును కలిపి ఒక రాష్ట్రీయగా నిర్మాణము జేయుటకు వీరితనమువారిని గోరుట. (3) ఆంధ్రజిల్లాలకు ప్రత్యేకముగా నొక సర్వకలాశాలను స్థాపించుట. (4) ఆంధ్రులను వైశ్యములో జేర్చుకొనుటకు గల ఇబ్బందులను చొలగించుటకు కొరకు. ఈతీర్మానములు ఆంధ్రదేశమునకు మిక్కిలి ముఖ్యమయినవని ప్రతిఆంధ్రుడును నమ్మకలసిందే గదా. ఇట్లే ఆంధ్ర దేశములోని ప్రతికాంగ్రెసు కమిటీవారును చిత్తుతీర్మానములను పంపియించుట రాబోవు రాష్ట్రీయసభలో నివేదయములు చర్చించుటకు ఆహ్వానసంఘమువారు తప్పక వెట్టుదురు. అందువలన జేరియమసభలో గూడ చర్చించుటకు మిగుల విలుగా నుండును. కనుక ఈ విషయమై ఆంధ్రదేశీయు లందఱును గమనించుట గాక.

కే. సీతారామరావు.

III

సురాడని ఆంధ్రమహాజనసభ - దానిలోపములు.

అయ్యగారు.

ఈసభయందు రెండు సంవత్సరములనుండి లేని కొన్ని నిబంధనలను సీ వత్సరము ప్రవేశపెట్టిరి. అందుముఖ్యముగ నిరుపదయొక సంవత్సరముల వయస్సులోపు వారిని సభకు ప్రతినిధులుగా రావచ్చుట పిలువబడి తెలియబడిరి. ప్రతినిధులయొక్క పనియేమి? ప్రాంతకాలముననే కాఫీ ఉపాధులను సేవించి, తీరనివాడ సభాభవనము దమర్చబడిన కుర్చీల నలంకరింపబడినో? లేక సభయందు వరుగు తీర్మానములను చర్చించుటకో?

సాధారణముగా 21 వత్సరము వయస్సుపట్టికి విద్యార్థిదశ దాటునని గాబోలు వీరియభిప్రాయము. ఇట్లేయెవరో మూడవ సానమందెన్ని సంవత్సరములో దండయాత్ర చేయుచు యిరువదియొక్క వత్సరములు దాటిన విద్యార్థి సభాతీర్మానముల చర్చించుట కర్హుడా! మంగలిజేరిగాడు, చాకలివెంకడు కూడ సభాతీర్మానముల చర్చించుట కర్హులా!

అదృష్టవశమున ఏతరగతి యందును తప్పక, యిరువది వత్సరములకే న్యాయవాదియైన వారు సభాతీర్మానముల చర్చించుట కర్హులా? స్కూలు ప్రాసలుతో విద్యను పూర్తిచేసి దేశసేవకై పాటుపడుచు 21 సంవత్సరముల లోపలనున్న వారందరు సభాప్రతినిధులుగా నుండ నవచ్చులా?

ప్రతినిధియనుపదమున కున్న గౌరవమును చెడగొట్టినారే! కాంగ్రెసున కేతనమందయిన నమోక సభ గావించి అందుముఖ్యులకు వారిని ఇద్దరినో లేక ముగ్గురినో పంపిన వారుప్రతినిధులుగాని రెండురూపాయలు ఇయ్యగలిగిన వారెల్లరును, ఇకవదొక్క సంవత్సరములు గలవారందరు ప్రతినిధులెట్లుగుదురు?

ఆంధ్రమాతను సందర్శింప వచ్చువారందరిలో ఇరువది సంవత్సరములు లేనివారందరు పునమంతున్న కంటపూట గృహముల సేవించ వలయుట. ప్రతిదినము మధ్యాహ్నము ఫలాహారమునకై 15 పిమముల కాలము నిల్చుండినారు. పునమందు ఫలాహారములు చేసినచుట్టకై కాల మెక్కువ పట్టును. పొడగుగలిగి వచ్చువారలకు వైసిరుట్లుండవు. అందుచేత సభను సందర్శింప వలెనన్న పస్తుండవలెను. కటకట! ఎంతకష్టము.

రుసుమెంత పెట్టినను సరేకాని, దైవము వెంపొందించు వయస్సును మాత్ర మిసభకై యెవరయిన నొక్క సంవత్సరములో నాలుగేండ్లు సంపాదించగలరా? కాన నిట్టియిబ్బందులకు మాతృసేవకై నట్టులేలాని యావలనను బాల్పడ నీయక ఆంధ్రమహాజనసభ ఆహ్వాన సంఘమువారు తగు నేర్పాటులను జేయవలయును.

ఒక ఆంధ్రుడు.

బోగమువారి ప్రస్తుతస్థితి.

[చెరుకూరు నరసింహంగారు]

౧౮౮౮ సం॥ ౧౧ వ తేదీన నాంధ్రప్రతిక యందు (బ్రయింపబడిన చిన్ని వ్యాసము బోగమువారిలో గొందలి మనులవైనను నాకర్షించినందుకు సంతోషకరము. ఈవృత్తి చేసికొరకుత్పత్తి కాంబడియే నడుటకు సమాధానము లీయవలెనన్న శాస్త్రములన్నియుఁ దిరుగవేయవలసి యుండు. అయ్యది నాశ్రేణిమించినదియేకాక, ప్రస్తుత మనసరమైనదియై గాదు. అయినను వీరవృత్తి విలకృత్తికాదనియు, వీరు నిశ్చల బ్రహ్మచర్యవ్రతమాని దేశసన్నిధియందు సేవజేయుటకు నియోగింపబడిన కతన వీరు దేవదాసీలని పిలువబడుచుండి రనియుఁ దెల్పుచున్నవారు. శాస్త్రములు నల్లెముండవలెను. వీరు ప్రస్తుత మెట్టిస్థితియందున్నారో? వీరిని బాగుపఱచుటెట్లు అనునీరంపనగతులై ప్రస్తుత వ్యాసముఖ్యాంశములై యున్నవి. బాల్వేత్తలును మీవై సభిమానముకలవారుకు వ్రాయుటకుఁ బె నాసంఘముందు బాధపడు నాపలుకులయం దాదరణకొంచెమైన నుండునుగదాఅని యిది యాంధ్రప్రపంచమునకు వెల్లిడిజేయుచున్నాఁడ.

బోగమువారిలో ముఖ్యముగా రెండు తెగలు కాన్పించుచున్నవి. వారిలో అసలుబోగమువారు మొదటివారై యున్నారు. రెండవవారింగూర్చి కొంచెమువిశదముగా వ్రాయవలసి యుండు. సంసారముచేయనొల్లనివిట్లు స్త్రీలు తమతమ భర్తల విడనాడి, తల్లిదండ్రులద్యజించి, స్వస్థానమునువిడిచి, దూర గ్రామములఁజేరి తాముబోగమువారిని పిలుచుకొనుట అందండు; (భర్తృవియోగమైన) వితంతువులు కామత్పత్తిమెయి విట సంఘముచేరి బోగమువారునుపిలుచుకొనుట అందండు; భార వితంతువులకుజనించి యెవ్వరెవ్వరిచేతనోపెంపఁబడి స్వభావికి దూరమైన కతంబున వేళ్ళ లని పిలుచుకొనుట అందండు; ఇట్టి స్త్రీలు భారవృత్తియందుఁబ్రవేశించుట నేనాజ్ఞేపింపను. ఏల యనిన, నేదేశము భారత్యవిరహితమైయున్నది? నాగరికము వహించిన ఇంగ్లాండు ప్రాసన్న జర్మన్యాదిదేశంబులందు సహితము ఇది విరివిగఁగఁబడుచున్నది. కాని యాదేశమందలిజూరి యులు తాము ప్రాసటికూర్చుట అని పిలుచుకొనుచున్నారు. కాని యాదేశమందఁబడుగాక జూరియు బోగమువారిని పిలుచుకొనుచున్నారు. ఇదియే యాబాతి సీనస్థితికి కారణము.

ఇదిగాక, స్వభావికస్వలు, వారుబంటివారై నను, గ్రుడ్డివారై నను, చెవిటివారై నను, వికారస్వరూపులైనను, ఆటపాటలు నేర్పబడియో, లేకయో, యీవృత్తియందు ప్రవేశపెట్టబడుచు న్నారు. ఇట్టి దురదృష్టులగు కస్వలు స్వగౌరవమును నది బొత్తిగాలేక, యత్యధిక నీచకృత్యములు చేయుచు మతంతహీనస్థితికి వచ్చుచున్నారు. అందుచే నీబాతి యందెంత వెదకినను వివాహమునకు కస్వలే దొరకుటలేదు.

క. శ్రీయును గులమును రూపును

బ్రాహ్మము శుభలక్షణంబు బాంధవవిద్యా

శ్రేయము గలిగినవరకు గ

న్యాయముగా జేయవలయు సధికస్థితిక.

వైపద్యమునందలి శుభలక్షణములు, వరుని యందేగాక కస్వయందుఁ గూడ నుండుట యావశ్యకము, అయ్యో! వేళ్ళ కలమందు జుచ్చించినవానికి వైపద్యమునుజదివిన నెంతవేఱుము వాడనునో పాఠకు లూహింపగలరా? కాని వాడెమిచేయగలడు? జన్మించిన కారణమున ననుభవించక తప్పదు.

వేశ్యాకన్యలలో పలువురికను సధిక విద్యాభిరులుగా నున్నారు. తంజావూరుసంస్థానప్రభువైన ప్రతాపసింహుని యంపుడుకైయు, రాధికాసాంత్వనగ్రంథకర్త డ్విణియనగు ముద్దుపళ్ళెనోలిన కన్యాయలును సవరస రసీక కిభానులుల నానందాద్ధి నోలలాడింపగల వారిక నందఁడుగలరు. విద్యావంతులు వీరివకులగుటకు వీరివిద్య యొకముఖ్య కారణముకదా? కాని వీరియందుండు విద్య పరపురుషసౌఖ్యమునకేకాని ఆత్మ సంరక్షణకాఁదు కాదని వీరి ప్రవర్తనలన నున్నప్పుడుచున్నది. ఇట్టి విద్యావంతులలో గొందరికైత నను భగవంతుఁడెట్టి సద్బుద్ధి నియ్యఁడో తెలియవచ్చును. వీరికి జన్మించిరేకాని, వీరిచే వెంపబడుచుండుకాట్టిగాని కస్వలు వివాహితలైనచో వారి విద్యచే నాశ్రేణి పతివ్రతలుగ నుండుకోకదా. విద్యావతులయిన వేశ్యాకన్యలకు దగినవరులు పూర్వకాలంబునఁ జిక్కుట యందుగనుండెడిది. కాని యిక్కాలంబున తమగృహులు విడిచియుఁ దమ మాతృదేశతల విడనాడియు బంధుజనంబుల ద్యజించియు సోదరసోదరజనంబులవై నాశ విడిచియుఁ బరదేశంబులకేగియు స్వభాతియ గౌరవముతో నెట్టెటో కష్టపడి విద్య సంపాదించి యున్నతోవ్యంగముల నలంకరించునుండువారు వెక్కురుగలరు. ఇట్టివారిని వెదకి పరిణయము చేయుదమకొన్న స్త్రీలున్నారా యని సంశయములు గలుగుచున్నది. నిజమాలోచించిన విద్యావంతులైన స్త్రీలు భింతులపారసీకకై నైపులతరువాత నీబాతియందుగాక మఱియేబాతియందు గలరు? ఈవిషయమాలోచించినవేశ్యాకన్యలజీవితపురుషులదృష్టవంతులుకారానిపించు, కాని యాకస్వలు గగనకుసుములగుట విషాదకరము. ఇదిగాక మఱియొకవిషయము గలదు. కన్యా స్వేషణ యాబాతియందు బహుకష్టతరముగనున్నది. ఈకష్టముల వర్షించిన నవి వినువారికె యసహ్యకరముగ నుండుటచే నది పాఠకులకు నూహించుటకు విడిచెద. అయినను ఇప్పుడు కొంచెము మనశ్శాంతి కవకాశము గలుగుచున్నది. ఈబాతి యందు విద్యావంతులు కొందరున్నతస్థితియం దున్నారు. వారికి వాఙసంబంధము స్థితిగతులు దెలియును. కస్వ లెందులభ్యుపగదుకో వారికి గొంతవరకైనను దెలిసియుండును. వారిలో గొందరు ప్రయత్నములుచేసి తమపాలికలకు వివాహ మొనర్చుటయందుఁ జాలశ్రద్ధవహించి పనిచేయుచున్నారు. అదియునుగాక వేశ్యాకులవందు సాధ్యమైనంతవరకు విట వృత్తిని బాపసమకట్టియున్నారు. ఈవిషయములందు నెల్లూరు మండలమునకన్న మత్తరాంధ్రదేశమున సధిక పట్టుదలతోఁ గొంతమంది పనిచేయుచున్నారు. ఉత్తరాది ట్టికాది యనలేల, “సర్వాంధ్రీవేశ్యానివాహమండలి” యనుపేర నొక మండలిస్థాపించి వేశ్యబాలకును, వేశ్యకన్యకును, దగిన వధూవరుల నేర్పఱచుట యుక్తముగా గన్నట్లుచున్నది. ఈ మండలికి గవ్వపడునొక్క డుండిన నాతడు సభ్యులతో నుత్తర ప్రత్యుత్తరముల ద్వారా సంకతుల దెలిసికొని ఈ ముఖ్యవిషయముల నిర్వహించగలడు. వేశ్యబాలిని వృద్ధిపఱచుట కింతకన్న మఱియెందు మార్గములేదు. కనుక వేశ్యబాలి యందు జేరినవిద్యావంతులును వీరిని వృద్ధిపఱచుట దలచువారును ద్వరపడి వైసంఘమును స్థాపింప జేడెద.

వరుడు కావలెను.

వేశ్యబ్రాహ్మణ కులభారాలు. మంచికుటుంబమునకు చేరినది. బాలవిలేంతువు. 13 సంవత్సరములవయస్సు పునర్వివాహము జేసి కొనుటకు విశ్వ బ్రాహ్మణకులజాత, మంచి గుణములుగలవాడు పడుచువాడగ నుండవలెను. ఈ విషయమున వాగ్దయగోరుపాఠిట్లున్నాయవలెను.

విశ్వబ్రాహ్మణ ౧౦ ఆంధ్రప్రదేశ్.

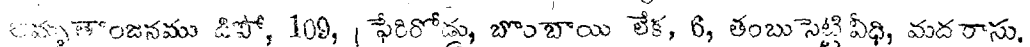
6 ఇదివరకు సంపాదించినాకొరకు చివ్వుడును
పనిచేయవచ్చి క్రొత్తకంట్లాప్టుకులు పంపించుటను
పంపేయవలె నారుటొండవలసి నూడ యోగ్యతా
ప్రతికలను తమ్ముకరిగిన పెద్దనుడ ఘోరపేర్ల జాబి
తానుపంపవలెను.

మంచి సమయము!

మహాచినునామా:—సుప్రీయర్ వాచ్ కంపెనీ, పోసుబాక్సు, నెం 167, మదరాస్. ఇ.

1. Mr. J. Edgar Hoover, Director, Federal Bureau of Investigation, Washington, D.C.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

UNGAPPA NAIKA ST. MADRAS E.

